

2015

Årsredovisning Länsförsäkringar Västerbotten

Kort om

Länsförsäkringar Västerbotten

Länsförsäkringar Västerbotten har sitt ursprung i Västerbottens läns brandstodsbolag, som grundades av landshövdingen G A Montgomery år 1855. Vi är därmed ett av Västerbottens allra äldsta företag. 1969 bytte bolaget namn till Länsförsäkringar Västerbotten.

Länsförsäkringar Västerbotten är ett lokalt och kundägt bank- och försäkringsbolag med verksamhet i Västerbottens län. Vi erbjuder komplett ekonomisk service, med tjänster kring både bank, försäkring och fastighetsförmedling under ett och samma tak.

Vi har kontor i Umeå, Skellefteå och Lycksele. Antalet anställda är 180 (omräknat till heltid: 169). I såväl beslut som utförande arbetar vi nära våra kunder som får ta del av överskott i verksamheten i form av återbäring eller sänkta premier. Som kund i Länsförsäkringar Västerbotten är du nämligen delägare. Det innebär att du har inflytande i företaget genom fullmäktige som består av valda representanter för försäkringstagarna. Fullmäktige väljer i sin tur styrelsen som tillsätter vd.

Bolaget samarbetar med övriga 22 länsförsäkringsbolag i länsförsäkringsgruppen,

som tillsammans äger Länsförsäkringar AB med dotterbolag. Vi erbjuder kunderna en helhet av bank- och försäkringstjänster. Genom Agria Djurförsäkring erbjuds djur- och grödaförsäkring och genom Länsförsäkringar fastighetsförmedling helhetslösningar för en trygg bostadsaffär. Bolagsgruppen är rikstäckande och störst på den svenska försäkringsmarknaden.

NYCKELTAL KONCERNEN	2015
Resultat före skatt, Mkr	181,4
Balansomslutning, Mkr	4 408,6
Konsolideringsgrad, %	344
Antal anställda*	169

*Omräknat till heltid och exklusive ombud.

Försäkringsrörelsen	
Skadeprocent, f e r	68,5
Driftskostnadsprocent, f e r	17,6
Totalkostnadsprocent	86,1

Innehåll

INLEDNING

- 3 Kort om Länsförsäkringar Västerbotten
- 5 Vd:s kommentar
- 6 Samverkan
- 8 Förvaltningsberättelse

FINANSIELLA RAPPORTER

- 11 Femårsöversikt, Koncernen
- 12 Resultaträkning, Koncernen
- 13 Resultaträkning, Moderbolaget
- 14 Resultatanalys, Moderbolaget
- 15 Rapport över finansiell ställning, Koncernen
- 16 Balansräkning, Moderbolaget
- 17 Rapport över förändring i eget kapital
- 17 Kassaflödesanalys
- 18 Noter

ÖVRIG INFORMATION

- 37 Revisionsberättelse
- 39 Styrelse och revisorer
- 40 Fullmäktige
- 41 Ordlista

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålls på Umeå Folkets Hus fredagen den 15 april, klockan 13.00.

Redovisningen är framtagen av Länsförsäkringar Västerbotten i mars 2016. Styrelsen är fotograferad av Edel Photo AB.

Lokala och personliga – även i det digitala mötet

Vd har ordet | Ett tekniskt resultat i vår försäkringsrörelse som är det bästa i modern tid, men också en milstolpe för banken då vi för första gången nådde ett positivt resultat i egen bankaffär. 2015 var i många avseenden ett fantastiskt år. Jag tänker framför allt på den utveckling vi haft på marknaden.

Sedan några år tillbaka har vi valt att paketera vår boendeförsäkring som ett helhetserbjudande där kunden erbjuds ett heltäckande skydd utan att behöva göra några tillval. Vi bakade helt enkelt in de populäraste tilläggsförsäkringarna i grundskyddet. Våra kunder ska känna sig trygga i sitt försäkringsval, vi ska vara ett bolag att lita på. Nu har det gått några år och jag känner mig helt säker på att vi tänkte rätt. Detta visar sig inte minst i den tillväxt vi haft inom boendeförsäkring. Våra kunder är också väldigt nöjda. Vi har under många år legat i topp i Svenskt Kvalitetsindex mätningar, nu senast med Sveriges mest nöjda kunder inom både bank och försäkring. Att vi också erbjuder väldigt konkurrenskraftiga priser gör ju inte saken sämre.

Förutom att vi nådde lönsamhetsmålet inom bank (ett år tidigare än beräknat) utvecklas vi oerhört starkt i marknaden. Affärsvolymen växte under året med 1,5 mdr kronor (+15,5%) vilket är ett av våra allra bästa år. Sammantaget har banken nu en affärsvolym på 11,2 mdr kronor. Även här visar kunderna sin uppskattning. Återigen hamnade vi på första plats som banken med de mest nöjda privatkunderna i SKIs årliga mätning.

Inom Liv har utvecklingen inte varit lika positiv som inom övriga verksamheter. Vårt arbete har koncentrerats på kundnytta där vi erbjuder flytt till Nya Trad samt sparande i fondförsäkring. En inflyttning av kundernas pensionskapital från andra bolag är också ett viktigt fokusområde, där vi succesivt flyt-

tar fram positionerna. Arbetet fortsätter med oförminskad kraft men det är ett långsiktigt arbete som tar tid.

Inom det digitala området fortsätter våra satsningar att ligga i framkant. En stor utmaning ligger i att vara lokala och personliga även i det digitala mötet. Vår internetbank och bankapp har prisats genom åren och även i år hämtade vi hem flera fina utmärkelser, bland annat bäst i kategorin Mobilsajt på Web Service Awards och bästa mobila bank på Mobilgalan.

Vår fastighetsförmedling röner stora framgångar och båda butikerna (Skelefteå och Umeå) har under året expanderat sina verksamheter och anställt fler medarbetare.

Under hösten genomfördes fullmäktigval enligt ny modell. Bolaget har övergått till webbaserat val, där val till bolagets samtliga 22 distrikt sker via en särskild valwebbplats. Detta innebär också att kunderna i större utsträckning kan nominera egna kandidater till fullmäktigeval. På sikt tror och hoppas vi att detta leder till ett högre valdeltagande och ett ökat engagemang hos våra kunder.

Regelverksefterlevnad är en viktig del i vår verksamhet. Vi har under flera år bedrivit ett omfattande arbete med det nya regelverket Solvens II, som är gemensamt för europeiska försäkringsbolag. Regelverket ställer betydligt högre krav på bolagen än tidigare. Jag känner mig dock väldigt trygg med de förberedelser som gjorts och är förvissad om att vi är väl rustade för det nya regelverket, som trädde i kraft den 1 januari 2016.

I ett ömsesidigt ägt bolag är det viktigt att lyfta fram kundnyttan för dig som är kund och delägare. Vad innebär det att äga sitt försäkringsbolag? Här ser vi att vi kan göra mer. Vi kommer därför att fortsätta utveckla samarbetet inom fullmäktige, samtidigt som vi förbättrar vår kundkommunikation i olika sociala medier. Den nya tekniken och ett nytt mediekonsumtionsmönster öppnar nya möjligheter till en närmare dialog med våra kunder – möjligheter vi ska ta tillvara.

Årets resultat, 139 Mkr, är inte ett av de bästa i bolagets historia. Men med tanke på den turbulens som varit på börsen – och att nära halva resultatet kommer från vår bank- och försäkringsverksamhet – känner jag mig ändå väldigt nöjd. Med det förtroende våra kunder visar oss är jag övertygad om att vi går en ljus framtid till mötes. Jag tror på en fortsatt marknadsstillväxt inom banken, men också att vi kommer att stärka våra redan höga marknadsandelar inom försäkring.

Avslutningsvis vill jag rikta ett stort tack till våra kompetenta medarbetare som bidragit till vår starka marknadsutveckling. Med den kapitalstyrka vi har i bolaget är jag också övertygad om att vi ska kunna fortsätta att göra största möjliga kundnytta även i framtiden.

Umeå i mars 2016

GÖRAN SPETZ

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Västerbotten

Länsförsäkringar Västerbotten äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala – Länsförsäkringar Västerbotten har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsaförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Västerbotten äger 3,72 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkringars Västerbottens konsolideringskapital.

Styrkan i varumärket

Länsförsäkringars gemensamma varumärke är mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Under 2015 visade Svenskt Kvalitetsindex mätningar att vi har Sveriges mest nöjda kunder inom de flesta av våra affärsområden. Länsförsäkringar har också länge legat högt upp i Nordic Brands anseendemätningar som mäter allmänhetens syn på oss som finansiell aktör.

Länsförsäkringar arbetar i alla kanaler och i alla kundmöten med ett varumärkeslöfte som bygger på närhet. Upplevelsen av en ökad närhet och ett minskat avstånd i relationen med Länsförsäkringar ska vara vägledande för allt som görs – från produktutvecklingen till det personliga kundmötet.

Liv- och pensionsförsäkring

Länsförsäkringar erbjuder liv- och pensionslösningar till företag och privatpersoner. Genom dotterbolaget Länsförsäkringar Fondliv erbjuds fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet. Länsförsäkringars fondutbud består av 35 fonder med eget varumärke och 46 externa fonder. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas av externa förvaltare. Fondlivbolaget förvaltar 103 mdr åt liv- och pensionsförsäkringskunderna. I Länsförsäkringar Liv sker ingen nyteckning, men här förvaltas traditionell livförsäkring som är tecknad före stängningen i september 2011. Under 2015 har arbetet med att erbjuda kunder möjligheten att villkorsändra försäkringar till Nya Trad fortsatt. Mottagandet från de som hittills fått erbjudandet har varit positivt och villkoren för 26 procent av kunderna har ändrats.

Bankverksamhet

Länsförsäkringar Bank är Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten,

som enbart finns i Sverige, har en god tillväxt i volymer och lönsamhet och hög kreditkvalitet. Banken erbjuder privatpersoner, lantbrukare och småföretagare ett brett utbud av banktjänster. Strategin utgår från länsförsäkringsgruppens stora kundbas, Länsförsäkringars starka varumärke och kundägandets principer.

Länsförsäkringar Bank är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB. I bankkoncernen ingår förutom moderbolaget Länsförsäkringar Bank också dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek, Länsförsäkringar Fondförvaltning och Wasa Kredit.

Länsförsäkringar har enligt Svenskt Kvalitetsindex Sveriges mest nöjda kunder på privatmarknaden.

Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring. Agria är marknadsledande i Sverige med en marknadsandel på 59 procent. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som specialistkunskap, djurvänlighet och empati byggt ett

mycket starkt dottervarumärke till Länsförsäkringar. Agria har ett nära samarbete med flera djurägarorganisationer. Verksamheten växer sig även allt starkare på marknader utanför Sverige – idag Storbritannien, Norge och Danmark. Sommaren 2016 startar Agria också verksamhet i Finland.

Hälsa

Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutvecklingen inom det växande sjukvårds- och gruppförsäkringsområdet. Länsförsäkringar är marknadsledande inom sjukvårdsförsäkring.

Länsförsäkringar försäkrar mer än vart tredje företag i Sverige och erbjuder nu en sjukvårdsförsäkring som ger företagen och deras medarbetare tillgång till ett antal förebyggande hälsotjänster. På så sätt hoppas vi kunna bidra till bättre hälsa.

Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Västerbotten betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabilare, något som gynnar Länsförsäkringar Västerbottens kunder.

Övrig samverkan

Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar

Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. I dessa båda bolag deltar Länsförsäkringar Västerbotten med ägarandelarna 5,6 respektive 4,0 procent. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utgör en viktig säljkanal för Länsförsäkringar Västerbotten och Länsförsäkringar Mäklarservice samordnar erbjudandet gentemot försäkringsförmedlarna.

Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete för att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och öka värde för kunderna.

Arbetet bedrivs utifrån kundernas behov. Ett antal fokusområden har arbetats fram tillsammans med länsförsäkringsbolagen. De finns inom områden där större förflyttningar behöver genomföras för att möta länsförsäkringsgruppens gemensamma marknadsstrategi. Fokusområdena hanterar förändringar inom kundmötet, erbjudandet och beslutsstöd.

Extra fokus på digitala förflyttningar och förbättringar av kundmötet Under 2015 levererades gemensam utveckling för drygt 400 Mkr. Fokuserade områden är förbättrade digitala tjänster, enklare och förbättrad kundinformation, produktförbättringar samt förändringar som drivs av lagstiftning och regelverk.

2015 kunde länsförsäkringsbolagen ta emot leveranser från drygt 30 projekt. Här följer några exempel:

- Förbättringar på internet för motorförsäkringar, det är nu enklare att teckna en försäkring och även försäkringsinformationen i det inloggade kundmötet har förbättrats.
- Arbetet med att förbättra och vidareutveckla det inloggade kundmötet drivs vidare. De första leveranser som kommer under 2016 ska förbättra och förenkla för kunderna, bland annat genom förbättrat responsivt gränssnitt och ökade möjligheter att teckna och hantera produkter.
- Mobilappen har löpande förbättrats under året. Genom "Månadskollen" ges kunderna en tydligare bild av ekonomin, det har blivit enklare och smidigare att betala räkningar och i

dialog med kunderna har användningen successivt förbättrats.

- Arbetet med ett nytt modernare systemstöd för sakförsäkring fortsätter intensivt. De första leveranserna under slutet av nästa år kommer att förenkla och effektivisera verksamheten och ge förbättrade digitala tjänster.
- Olycksfallsförsäkringen har förbättrats för att ge kunderna en effektivare skadereglering som nu i många fall kan ske direkt vid samtal med kunden.
- Det är nu möjligt att göra digitala hälsodeklarationer i samband med försäljnings- och rådgivningsmötet vilket underlättar försäljning av produkter som kräver hälsoprövning.
- Kundmötena inom privat, företag- och lantbruksmarknaderna har effektiviserats både genom nya arbetssätt och förbättrat systemstöd.
- Rådgivningsmötena har förbättrats, efter ett möte kan kunderna nu få tillgång till dokumentation i det inloggade kundmötet.
- En förflyttningsplan som beskriver på vilket sätt Länsförsäkringar ska kunna realisera den digitala målbilden, "med god insikt om kundernas behov ska Länsförsäkringar utforma marknadens mest uppskattade tjänster för bank, försäkring, pension och fastighetsförmedling", har levererats. Den ger en grund för det kommande förflyttningsarbetet.
- Länsförsäkringars anslutna mäklare, Söderberg och Max Matthiessen, kan nu genomföra byten inom Länsförsäkringars fondsortiment helt automatiserat. Mäklarna har också fått tillgång till information om kundernas sakförsäkringar i mäklarportalen.
- En ny gemensam marknadsstrategi för länsförsäkringsgruppen som tar utgångspunkt i kundernas behov och beteende. En del i leveransen är de kvantitativa och kvalitativa kundundersökningar som genomförts för att vinna kunskap om vad som bygger värde för kund.
- Sak 2020, en tydlig målbild och konkreta åtgärder för att långsiktigt säkra de strategiska marknadsmålen inom sakförsäkringsområdet är framtagna. Den ger en tydlig vägledning i det löpande arbetet med att utveckla sakförsäkringsverksamheten för framtiden.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Västerbotten (org nr 594001-3161) avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för 2015, bolagets etthundrasextioförsta verksamhetsår.

Verksamhetsbeskrivning

Länsförsäkringar Västerbotten har sitt verksamhetsområde i Västerbottens län. Vi erbjuder ekonomisk trygghet för privatpersoner, företag och lantbruk. Detta gör vi genom att erbjuda kunderna heltäckande försäkringsskydd i form av sak- och personförsäkringar samt spar- och låneprodukter.

För merparten av sakförsäkringsprodukterna har bolaget egen koncession. Övriga produkter förmedlas till Länsförsäkringar AB (som ägs av länsförsäkringsbolagen) och dess dotterbolag (Länsförsäkringar Liv AB, Länsförsäkringar Fonder AB, Agria Djurförsäkring AB och Länsförsäkringar Bank AB).

Verksamheten innefattar också delaktighet i olika gemensamma återförsäkringsaffärer inom länsförsäkringsgruppen.

Total affärsvolym

Den totala volymen för ovanstående affärer fördelar sig enligt nedanstående:

Mkr	2015	2014
SAKFÖRSÄKRING, PREMIEINKOMST		
Egen affär		
Direkt egen affär	739	690
Mottagen återförsäkring	44	141
LIVFÖRSÄKRING		
Livförsäkring, premieinkomst	181	214
Livförsäkring, förvaltad kapital	4 253	4 203
FINANSIELLA TJÄNSTER		
Bank (inlåning 31/12)	3 467	3 171
Bank (utlåning 31/12)	6 519	5 550
Fonder och ISK (marknadsvärde 31/12)	1 081	863

Organisation och struktur

Länsförsäkringar Västerbotten ingår som ett av 23 lokala och kundägda länsförsäkringsbolag i länsförsäkringsgrup-

pen. Gemensamt äger gruppen Länsförsäkringar AB med dotterbolag.

Bolaget är självständigt och bolagsformen är ömsesidig, vilket betyder att ägarna utgörs av bolagets sakförsäkringstagare. Dessa har inflytande på verksamheten och väljer de fullmäktigeledamöter som ska företräda dem på bolagsstämman.

Bolagsstämman utser sju ledamöter till bolagets styrelse. Därutöver ingår vd och två personalrepresentanter i styrelsen. Antalet anställda, löner, ersättningar och sociala kostnader framgår av notupplysning i slutet av årsredovisningen.

Länsförsäkringar Västerbotten äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak AB det fristående bolaget Länsförsäkringar Mäklarservice AB. Länsförsäkringar Mäklarservice AB har till uppgift att fungera som en servicekanal mellan försäkringsmäklare och länsförsäkringsbolagen.

Länsförsäkringar Västerbotten äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen, Länsförsäkringar AB och Länsförsäkringar Bank AB det fristående bolaget Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB.

Länsförsäkringar Västerbotten äger Länskraven Fastigheter i Umeå AB och Fastighetsbolaget Fabriken AB.

Resultat och ekonomisk ställning

Koncernens resultat före skatt uppgick till 181,4 (234,3) Mkr och årets resultat till 139,1 (180,2) Mkr.

Försäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 63,5 (38,5) Mkr efter avdragen återbäring och rabatter med 55,9 (51,5) Mkr.

Av femårsöversikten längre fram i årsredovisningen framgår resultat, ekonomisk ställning och nyckeltal.

Skadeutfall

Årets försäkringsersättningar i direkt försäkring f e r (inklusive skaderegleringskostnader) uppgick för moderbolaget till 477,4 (448,8) Mkr, vilket är lägre än vad som kalkylerats. Under skadeåret har vi haft ett flertal stora skador inom motorförsäkring. Det, tillsammans med skadeökningen inom området, gör att försäkringsersättningarna för motorförsäkring ligger något högre än vad som budgeterats.

Inom kombinerad försäkring ökar antalet skador inom allrisk, reseskador samt sjuk- och olycksfall. Skadeutveckling ligger i linje med vår utveckling i marknaden och vi ser fortfarande effekter av paketeringen av boendeprodukter.

Det skadeförebyggande arbetet är långsiktigt och vi arbetar för att öka medvetandet och förändra beteenden. Inom trafiksäkerhetsområdet gör vi en stor satsning för oskyddade trafikanter. Liksom tidigare år är våra övriga fokusområden vatten och brand.

Kapitalförvaltning

Värdet på placeringstillgångarna uppgick vid verksamhetsårets slut till 3 592,4 (3 298,3) Mkr enligt följande struktur:

2015		2014	
Placeringar Mkr	%		%
Obligationer, ränte- bärande och lån	1 360,2 38,1	1 365,6	41,3
Aktier, andelar och derivat	2 045,1 56,6	1 772,0	53,7
Fastigheter ¹⁾	187,1 5,3	165,5	5,0
Summa	3 592,4 100,0	3 303,1	100,0

¹⁾ Skillnad mellan redovisat värde och fastighetslån 2014

Likvida medel uppgick vid verksamhetsårets slut till 168,2 (220,8) Mkr. Den totala avkastningen på placeringar och likvida medel uppgick till 156,0 (210,3) Mkr, medan direktavkastningen uppgick till 55,8 (58,4) Mkr.

Väsentliga händelser

- Bolaget har beslutat om förändringar inom Finansförvaltningen. Bland annat har ett Finansutskott inom styrelsen inrättats. Sedan november 2015 har bolaget också lagt ut delar av rän-teförvaltningen inom Finans.
- Bolaget har startat ett 3-årigt trafik-säkerhetsprojekt för oskyddade trafikanter.
- Bolaget har fattat beslut om övertagandet av OSV (Olycksfallsförsäkring för Vuxna) från Länsförsäkringar Sak AB. Från och med den 1 januari 2016 tecknar bolaget ny affär och befintligt försäkringsbestånd överförs förfallomånadsvis under 2017. I och med övertagandet av OSV tecknar bolaget olycksfallsförsäkringar sammanhängande från barn till pensionärer.
- Bolaget fattade beslut om byggandet av ett nytt huvudkontor på kvarteret Fabriken 8 i Umeå. Det nya kontoret beräknas vara klart i början av 2018.
- På bolagsstämman i april beslutades om ett nytt röstningsförfarande till fullmäktige. Från fysiska distriktsmöten för fullmäktigeval har bolaget gått över till ett röstningsförfarande på internet. Bolaget har också öppnat upp möjligheten att nominera fullmäktigekandidater via webben eller brevledes i ett särskilt formulär. I samband med stämman ändrades också delningstalet för fullmäktige, vilket innebär att fullmäktigeförsamlingen från och med den 1 januari 2016 består av 50 ledamöter (tidigare 89).

Händelser efter balansdagen

Bolaget har inte fått kännedom om några väsentliga händelser efter balansdagen som påverkar det finansiella resultatet och den ekonomiska ställningen per 2015-12-31.

Risker i verksamheten

I januari 2016 började det nya regelverket Solvens II att gälla för försäkringsbolag.

Solvens II syftar till att ytterligare säkerställa att bolagen har ett sunt risktagande i den löpande verksamheten. Regelverket kommer att innebära förändringar både i framräknandet av solvenskapital, samt bolagets interna kontroll och styrning. Syftet med regelverket är att öka tryggheten för kunderna och är skapat i ljuset av den globala finanskrisen. Införandet av Solvens II innebär att det behövs påtagligt större resurser för kontroll och rapportering i ett bolag som vårt. Solvens II och motsvarigheten inom bank – Basel III – kommer att kräva starkare konsolidering för försäkringsbolag och banker. Finansinspektionen beslutade att följa de förberedande riktlinjerna inför Solvens II. De förberedande riktlinjerna har tillämpats från och med januari 2014. Bolaget har därmed rapporterat en FLAOR rapport, Forward Looking Assessment of Own Risks, för åren 2014 och 2015 till Finansinspektionen.

Länsförsäkringar har under 2015 fortsatt arbetet med att förbereda bolaget för det kommande regelverket.

Försäkringsrisker

Bolagets riskportfölj i direkt affär bedöms vara väl balanserad. Skadeprocenten för egen räkning (f e r) har under den senaste femårsperioden varit stabil. Den mottagna affären innehåller i huvudsak svensk affär.

För att reducera risktagandet har försäkringsriskerna under år 2015 också varit begränsade med hjälp av återförsäkring. Den högsta kostnad som kan ha belastat bolaget vid skada för en enskild risk eller vid en händelse, till exempel storm, har uppgått till 10 Mkr (1,5 Mkr för ansvar och rättsskydd samt 1 Mkr för motorfordon). Dessutom har resultaträkningen varit återförsäkrad på ett sådant sätt att om den sammanlagda skadekostnaden efter ovan nämnda återförsäkring överstiger 90 procent av premieintäkten f e r (exklusive trafik) betalar återförsäkraren 100 procent härav. Skyddet är beloppsbegränsat till 20 procent av premieintäkten f e r (exklusive trafik). Trafikaffären har ett separat återförsäkringsskydd där den högsta kostnad som kan ha belastat bolaget vid skada på enskild risk eller händelse har uppgått till 2 Mkr. Från och med 2016 är högsta kostnad 2,5 Mkr.

Marknadsrisk

I vår kapitalförvaltning har vi identifierat marknadsrisk bestående av i huvudsak aktiekursrisk, valutarisk, motpartsrisk samt ränterisk. I not 2 lämnas en mer ingående redogörelse över bolagets risker och riskhantering.

Miljö

En viktig del i arbetet till ett hållbart samhälle är att sprida den kunskap som företaget har till kunder och leverantörer. Alla åtgärder behöver inte vara stora utan det är det lokala engagemanget och de många små åtgärderna som i det långa loppet bidrar till ett mer hållbart samhälle.

Förebygga skador

Varje skada innebär miljöpåverkan i form av energiförbrukning, sanering, transporter, materialanvändning och avfall. Vi försöker i att så många möten som möjligt informera våra kunder var de största riskerna finns och hur man enkelt kan undvika dem.

Internt miljöarbete

I vårt interna miljöarbete målsätter vi bland annat energiförbrukningen i våra fastigheter och koldioxidutsläppen vid tjänsteresor. Vi har mycket goda resultat på dessa mål, med en minskad energianvändning och minskade koldioxidutsläpp.

Reparation och underhåll

Vatten-, brand- och motorskador är det som påverkar miljön allra mest. När oturen har varit framme så behöver skadan repareras. Våra verkstäder har individuella mål på att minska användandet av nya delar i bilskadereparationer.

Produkter och tjänster

I våra fastigheter använder vi 100 procent förnybar el.

Ökad kunskap

Vi arbetar på många olika sätt med att öka kunskapen kring miljöfrågor som har koppling till vår verksamhet. Vi har bland annat arbetat systematiskt med utbildning av våra byggentreprenörer i hur skador ska åtgärdas för att det ska bli så liten miljöpåverkan som möjligt och att åtgärden ska vara hållbar över tid.

Investeringar

Som kund hos Länsförsäkringar kan du välja att investera i miljöinriktade fonder.

Medarbetare

Ett gott ledarskap och ett bra arbetsklimat, tillsammans med engagerade medarbetare är viktiga delar för att attrahera och behålla kompetensen i bolaget. Vi har under året genomfört en medarbetarundersökning som visar att det goda resultatet från 2014 har bibehållits. Hela 98 procent av medarbetarna deltog i undersökningen.

Mångfald och jämställdhet ska vara en naturlig del i verksamheten och målsättningen är att alla medarbetare ska uppfatta Länsförsäkringar Västerbotten som en jämställd arbetsplats där mångfaldsfrågor värdesätts. Resultatet i årets

medarbetarundersökning visar att målet uppfylls.

Vi har under året fortsatt arbetet med att utveckla och stärka ledarskapet för samtliga chefer i bolaget. Fokusområden under året har legat inom arbetsmiljöområdet med inriktning på hälsa och arbetsklimat. För att minska de senaste årens något höjda sjuktal har vi arbetat med en rad åtgärder inom hälso- och rehabiliteringsområdet.

Bolagets bankchef och ekonomichef går i pension under våren 2016. Under hösten har vi rekryterat ersättare till dessa två ledande befattningar.

I Universums undersökning Företagsbarometern, riktad till ekonomistudenter, utsågs Länsförsäkringar för åttonde året i rad till "Försäkringsbranschens mest attraktiva arbetsgivare".

Koncernen

Koncernen består av moderbolaget Länsförsäkringar Västerbotten (594001-3161) samt de helägda dotterbolagen Läns-skruven Fastigheter i Umeå AB (556937-0843) och Fastighetsbolaget Fabriken AB (596934-3956). Koncernredovisning är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernens fria kapital inklusive årets resultat uppgår till 1 512,3 (1 458,9) Mkr.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att:

Årets resultat	
i moderbolaget	166 846 120 kr
Balanserat resultat	1 372 258 448 kr
Summa	1 539 104 568 kr

Balanseras i ny räkning.

Finansiella rapporter

Femårsöversikt för Koncernen

Från och med år 2013 redovisas koncernens siffror. Tidigare år har inte räknats om då inga väsentliga skillnader har bedömts föreligga och avser därmed moderbolagets siffror.

Mkr	2015	2014	2013	2012	2011
RESULTAT					
Premieintäkter, f e r	697,5	629,8	596,5	558,1	530,5
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	25,0	26,1	28,9	30,7	33,8
Försäkringsersättningar, f e r	-477,9	-449,3	-466,3	-414,5	-416,1
Driftskostnader, f e r	-122,5	-112,0	-110,2	-100,5	-96,3
Övriga tekniska kostnader	-2,7	-4,6	-	-8,8	-
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring och rabatter	119,4	90,0	48,9	65,0	51,9
Återbäring och rabatter	-55,9	-51,5	-45,4	-41,2	-38,0
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	63,5	38,5	3,5	23,8	13,9
Finansrörelsens resultat	119,0	201,7	234,8	164,4	-163,3
Övriga intäkter och kostnader	-1,1	-5,9	-16,2	-12,4	-3,9
Resultat före dispositioner och skatt	181,4	234,3	222,1	175,8	-153,3
ÅRETS RESULTAT	139,1	180,2	176,8	131,5	-132,7
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringstillgångar	3 592,8	3 324,3	2 881,9	2 549,2	2 354,6
Premieinkomst, f e r (P)	719,3	651,8	624,5	571,4	545,9
Försäkringstekniska avsättningar, f e r	1 394,4	1 346,4	1 014,7	923,9	885,0
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	2 142,9	2 003,8	1 823,6	1 158,1	1 026,6
Uppskjuten skatt	330,5	316,8	263,9	81,9	55,6
Obeskattade reserver	-	-	-	626,5	609,5
Konsolideringskapital (K)	2 473,4	2 320,6	2 087,5	1 866,5	1 691,7
Konsolideringsgrad (K/P)	344 %	356 %	334 %	327 %	310 %
Kapitalbas	2 479,7	2 325,2	2 086,8	1 861,3	1 686,2
Erforderlig solvensmarginal	142,5	136,7	114,5	105,2	100,5
NYCKELTAL					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent, f e r	68,5 %	71,3 %	78,2 %	74,3 %	78,4 %
Driftskostnadsprocent, f e r	17,6 %	17,8 %	18,5 %	18,0 %	18,2 %
Totalkostnadsprocent, f e r	86,1 %	89,1 %	96,7 %	92,3 %	96,6 %
Kapitalförvaltning					
Direktavkastning	1,5 %	1,9 %	2,1 %	2,4 %	2,6 %
Totalavkastning	4,3 %	6,7 %	9,6 %	8,1 %	-4,9 %

Resultaträkning Koncernen

Tkr	Not	2015	2014
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter, f e r			
Premieinkomst	3	782 380	831 073
Premier för avgiven återförsäkring		-63 115	-179 310
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-21 787	-21 914
		697 478	629 849
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen			
	4	24 962	26 115
Försäkringsersättningar, f e r			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-500 947	-480 121
Återförsäkrars andel		41 256	39 044
<i>Förändring i Avsättning för oreglerade skador, f e r</i>			
Före avgiven återförsäkring		13 598	-118 635
Återförsäkrars andel		-31 831	110 378
		-477 924	-449 334
Driftskostnader	6	-122 449	-111 998
Övriga tekniska kostnader	7	-2 653	-4 583
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		119 414	90 049
Återbäring och rabatter		-55 960	-51 517
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		63 454	38 532
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		63 454	38 532
Finansrörelsen			
Kapitalavkastning, intäkter	8,11	111 188	142 598
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9,11	91 687	124 227
Kapitalavkastning, kostnader	10,11	-34 659	-29 440
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9,11	-24 297	-9 529
Finansrörelsens resultat före överföring av kapitalavkastning till försäkringsrörelsen		143 919	227 856
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-24 962	-26 115
Finansrörelsens resultat		118 957	201 741
Övriga intäkter	12	78 935	70 760
Övriga kostnader	12	-79 994	-76 734
		-1 059	-5 974
Resultat före skatt		181 352	234 299
Skatt på årets resultat	13	-42 289	-54 070
ÅRETS RESULTAT		139 063	180 229

Rapport över totalresultatet

Tkr	2015	2014
Årets resultat	139 063	180 229
Övrigt totalresultat	-	-
Summa totalresultat för året	139 063	180 229

Resultaträkning Moderbolaget

Tkr	Not	2015	2014
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter, f e r			
Premieinkomst	3	782 380	831 073
Premier för avgiven återförsäkring		-63 115	-179 310
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-21 787	-21 914
		697 478	629 849
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	24 962	26 115
Försäkringsersättningar, f e r			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-500 415	-479 589
Återförsäkrarens andel		41 256	39 044
<i>Förändring i Avsättning för oreglerade skador, f e r</i>			
Före avgiven återförsäkring		13 598	-118 635
Återförsäkrarens andel		-31 831	110 378
		-477 392	-448 802
Driftskostnader	6	-121 711	-111 260
Övriga tekniska kostnader	7	-2 653	-4 583
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		120 684	91 319
Återbäring och rabatter		-55 960	-51 517
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		64 724	39 802
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		64 724	39 802
Finansrörelsen			
Kapitalavkastning, intäkter	8, 11	128 686	142 192
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9, 11	91 687	127 427
Kapitalavkastning, kostnader	10, 11	-37 147	-36 228
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9, 11	-19 597	-1 429
Finansrörelsens resultat före överföring av kapitalavkastning till försäkringsrörelsen		163 629	231 962
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-24 962	-26 115
Finansrörelsens resultat		138 667	205 847
Övriga intäkter	12	78 935	70 760
Övriga kostnader	12	-79 454	-76 195
		-519	-5 435
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		202 872	240 214
Bokslutsdispositioner			
Avsättning till säkerhetsreserv		26 000	-116 000
Avsättning till periodiseringsfond		-18 000	0
		8 000	-116 000
Resultat före skatt		210 872	124 214
Skatt på årets resultat	13	-44 026	-29 851
ÅRETS RESULTAT		166 846	94 363

Rapport över totalresultatet

Tkr	2015	2014
Årets resultat	166 846	94 363
Övrigt totalresultat	-	-
Summa totalresultat för året	166 846	94 363

Resultatanalys Moderbolaget

Tkr	Direkt försäkring av svenska risker						Summa direkt försäkring	Mottagen åter- försäkring
	Totalt	Sjuk- och olycksfall	Hem, Villa och Fritidshus	Lantbruk, Företag, Fastighet	Motor- fordon	Trafik		
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT								
Premieintäkt, f e r (not 1)	697 478	23 646	159 523	136 498	199 626	134 026	653 319	44 159
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	24 962	2 450	2 617	2 454	2 340	6 353	16 214	8 748
Försäkringsersättningar, f e r (not 2)	-477 392	-18 046	-117 527	-63 472	-148 581	-92 308	-439 934	-37 458
Återbäring och rabatter (not 3)	-55 960	-3 654	-21 076	-4 532	-16 125	-10 573	-55 960	
Driftskostnader, f e r	-121 711	-5 468	-30 187	-31 109	-29 062	-25 567	-121 393	-318
Övriga tekniska kostnader	-2 653	-	-	-	-	-2 653	-2 653	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	64 724	-1 073	-6 651	39 839	8 198	9 279	49 592	15 131
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat föregående år	39 802	3 729	-6 202	936	20 431	22 234	41 128	-1 326
Avvecklingsresultat								
Avvecklingsresultat brutto	48 123	3 722	494	26 036	-2 104	18 216	46 364	1 759
Återförsäkrares andel	-15 542	-1 711	-410	-5 802	940	-8 559	-15 542	-
Avvecklingsresultat, f e r	32 581	2 011	84	20 234	-1 164	9 657	30 822	1 759
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring								
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	334 420	12 430	84 034	70 216	94 931	71 225	332 836	1 584
Avsättning för oreglerade skador	1 368 069	102 637	72 207	65 675	37 961	643 916	922 396	445 673
Avsättning för återbäring och rabatter	764	-	152	542	-	-	694	70
Summa försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring	1 703 253	115 067	156 393	136 433	132 892	715 141	1 255 926	447 327
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar								
Avsättning för oreglerade skador	308 843	63	125	5 168	925	302 562	308 843	-
NOT 1								
Premieintäkt, f e r	697 478	23 646	159 523	136 498	199 626	134 026	653 319	44 159
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	782 380	25 956	173 148	175 149	209 382	154 949	738 584	43 796
Premier för avgiven återförsäkring	-63 115	-119	-8 043	-35 688	-2 074	-17 191	-63 115	-
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-21 787	-2 191	-5 582	-2 963	-7 682	-3 732	-22 150	363
NOT 2								
Försäkringsersättningar, f e r	-477 392	-18 046	-117 527	-63 472	-148 581	-92 308	-439 934	-37 458
Utbetalda försäkringsersättningar								
Före avgiven återförsäkring	-500 415	-17 421	-115 795	-96 693	-145 454	-88 817	-464 180	-36 235
Återförsäkrares andel	41 256	1 395	582	5 853	3 721	29 705	41 256	-
Förändring i avsättning för oreglerade skador, f e r								
Före avgiven återförsäkring	13 598	1 086	-1 322	39 023	-7 358	-16 608	14 821	-1 223
Återförsäkrares andel	-31 831	-3 106	-992	-11 655	510	-16 588	-31 831	-
NOT 3								
Återbäring och rabatter	-55 960	-3 654	-21 076	-4 532	-16 125	-10 573	-55 960	-
Återbäring	-	-	-	-	-	-	-	-
Rabatter	-55 960	-3 654	-21 076	-4 532	-16 125	-10 573	-55 960	

Rapport över finansiell ställning Koncernen

Tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Förvaltningsfastighet	14	115 647	117 700
Rörelsefastighet	14	71 487	73 331
Aktier och andelar i intresseföretag	17	8 912	9 703
Aktier och andelar	18, 21	2 026 115	1 751 735
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19, 21	1 360 232	1 295 575
Utlåning till kreditinstitut	21	–	70 000
Derivat	20, 21	10 020	10 520
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		341	484
		3 592 754	3 329 048
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	28	308 843	348 647
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	22	223 691	209 021
Fordringar avseende återförsäkring		30 219	20 821
Övriga fordringar		41 477	61 852
		295 357	291 694
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	23	2 886	4 079
Likvida medel		168 224	220 842
		171 110	224 921
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	24	31	37
Förutbetalda anskaffningskostnader	25	6 509	6 447
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		34 036	28 015
		40 576	34 499
SUMMA TILLGÅNGAR		4 408 640	4 228 809

Tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Reserver		630 620	544 875
Balanserade vinstmedel		1 373 194	1 278 710
Årets resultat		139 063	180 229
		2 142 877	2 003 814
Försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	27	334 420	312 633
Oreglerade skador	28	1 368 069	1 381 667
Återbäring och rabatter	29	764	764
		1 703 253	1 695 064
Avsättning för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelser	30	14 346	12 864
Skatter	31	351 830	316 800
Övriga avsättningar		2 104	3 332
		368 280	332 996
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		33 032	26 410
Skulder avseende återförsäkring		13 075	2 719
Skulder till kreditinstitut	32	–	25 504
Övriga skulder	33	42 006	45 278
		88 113	99 911
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	34	106 117	97 024
		106 117	97 024
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		4 408 640	4 228 809

Balansräkning Moderbolaget

Tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	14	156 647	154 000
<i>Placeringar i koncern- och intresseföretag</i>			
Aktier och andelar i koncernföretag	15	29 038	31 538
Lån till koncernföretag	16	18 000	18 000
Aktier och andelar i intresseföretag	17	8 912	9 703
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>			
Aktier och andelar	18, 21	2 026 115	1 751 735
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19, 21	1 360 232	1 295 575
Utlåning till kreditinstitut	21	-	70 000
Derivat	20, 21	10 020	10 520
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		341	484
		3 609 305	3 341 555
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	28	308 843	348 647
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	22	223 691	209 021
Fordringar avseende återförsäkring		30 219	20 821
Övriga fordringar		41 477	63 553
		295 357	293 395
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	23	2 886	4 079
Kassa och bank		163 278	216 354
		166 164	220 433
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	24	31	37
Förutbetalda anskaffningskostnader	25	6 509	6 447
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		34 004	27 986
		40 544	34 470
SUMMA TILLGÅNGAR		4 420 213	4 238 500

Tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Reservfond		8 175	8 175
Balanserat resultat		1 372 258	1 277 895
Årets resultat		166 846	94 363
		1 547 279	1 380 433
Obeskattade reserver			
Utgjänningsfond		23 413	23 413
Säkerhetsreserv		693 236	719 236
Periodiseringsfond	26	59 800	41 800
		776 449	784 449
Försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	27	334 420	312 633
Oreglerade skador	28	1 368 069	1 381 667
Återbäring och rabatter	29	764	764
		1 703 253	1 695 064
Avsättning för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelser	30	14 346	12 864
Skatter	31	183 567	146 578
Övriga avsättningar		2 104	3 332
		200 017	162 774
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		33 032	26 410
Skulder avseende återförsäkring		13 075	2 719
Skulder till kreditinstitut	32	-	25 504
Övriga skulder	33	41 806	65 074
		87 913	119 707
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	34	105 302	96 073
		105 302	96 073
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		4 420 213	4 238 500

POSTER INOM LINJEN

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser

För försäkringstekniska avsättningar (f e r)		
registerförda tillgångar		
Byggnader och mark	-	-
Aktier och andelar	30 576	37 011
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 332 637	1 284 241
Fordringar avseende direkt försäkring	114 862	105 950
Fordringar avseende återförsäkring	-	-
Kassa och bank	-	-
Summa	1 478 075	1 427 202
Fastighetsinteckningar	-	31 512
Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter	-	-
Ansvarsförbindelse TFF	2	-
Åtaganden	37	3 214

Rapport över förändringar i eget kapital

Koncernen				Summa eget kapital
Tkr	Reserver	Balanserad vinst/förlust	Årets resultat	
Ingående balans 2014-01-01	496 883	1 149 867	176 835	1 823 585
Omföring föregående års resultat	–	176 835	–176 835	–
Förändring av reserver	47 992	–47 992		–
Totalt resultat				
Årets resultat			180 229	180 229
Övrigt totalresultat		–	–	–
Summa totalresultat		–	180 229	180 229
Utgående balans 2014-12-31	544 875	1 278 710	180 229	2 003 814
Ingående balans 2015-01-01	544 875	1 278 710	180 229	2 003 814
Omföring föregående års resultat	–	180 229	–180 229	–
Förändring av reserver	85 745	–85 745		–
Totalt resultat				
Årets resultat			139 063	139 063
Övrigt totalresultat		–	–	–
Summa totalresultat		–	139 063	139 063
Utgående balans 2015-12-31	630 620	1 373 194	139 063	2 142 877

Moderbolaget				Summa eget kapital
Tkr	Bundet eget kapital Reservfond	Fritt eget kapital Balanserad vinst/förlust	Årets resultat	
Ingående balans 2014-01-01	8 175	1 149 867	128 028	1 286 070
Omföring föregående års resultat	–	128 028	–128 028	–
Totalt resultat				
Årets resultat			94 363	94 363
Övrigt totalresultat		–	–	–
Summa totalresultat		–	94 363	94 363
Utgående balans 2014-12-31	8 175	1 277 895	94 363	1 380 433
Ingående balans 2015-01-01	8 175	1 277 895	94 363	1 380 433
Omföring föregående års resultat	–	94 363	–94 363	–
Totalt resultat				
Årets resultat			166 846	166 846
Övrigt totalresultat		–	–	–
Summa totalresultat		–	166 846	166 846
Utgående balans 2015-12-31	8 175	1 372 258	166 846	1 547 279

Kassaflödesanalys

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Försäkringsverksamheten				
Inbetalda premier	781 473	817 194	781 473	817 194
Utbetalda skador	–496 029	–470 369	–496 029	–470 369
Utbetalningar avseende driftskostnader	–122 994	–114 939	–122 994	–114 939
Rabatter	–58 360	–53 552	–58 360	–53 552
Återförsäkrares andel av				
Inbetalda premier	–63 115	–179 310	–63 115	–179 310
Utbetalda skador	37 828	33 736	37 828	33 736
Placeringsverksamheten				
Erhållna utdelningar på aktier och liknande värdepapper	36 063	32 298	36 063	32 298
Erhållna räntebetalningar på räntebärande värdepapper	13 642	28 881	14 137	28 581
Realiserade vinster på placeringstillgångar (netto)	34 966	35 064	34 966	35 064
Nettoinvesteringar i placeringsverksamheten				
Aktier	–191 614	–23 765	–191 614	–23 765
Räntebärande	–74 511	–142 236	–74 511	–142 236
Övriga lån	–	6 468	–	6 468
Utlåning till kreditinstitut	70 000	–5 000	70 000	–5 000
Derivat	–	1 355	–	1 355
Fastigheter	–8 447	–	–8 447	–
Skulder till kreditinstitut	–25 504	–	–25 504	–
Kassaflöde från fastighetsförvaltning (netto)	1 813	6 713	–750	4 359
Övrigt kassaflöde från den löpande verksamheten	12 216	7 634	12 216	7 634
Kassaflöde från den löpande verksamheten före betalda räntor och inkomstskatter	–52 573	–19 828	–54 641	–22 482
Betalda räntor	–113	–166	–113	–166
Betalda skatter	69	7 046	291	7 046
Kassaflöde från den löpande verksamheten	–52 617	–12 948	–54 463	–15 602
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Lämnat lån	–	–	–	84
Aktier och andelar i koncernföretag	–	–	1 387	–
Kassaflöde från investeringsverksamheten	–	–	1 387	84
Kassaflöde i samband med beståndsöverlåtelse 2014-12-30		95 065		95 065
Årets kassaflöde	–52 617	82 117	–53 076	79 547
Kassa och bank				
Kassa och bank vid årets början	220 842	138 725	216 354	136 807
Kassa och bank vid årets slut	168 225	220 842	163 278	216 354
Förändring kassa och bank	–52 617	82 117	–53 076	79 547

Noter till finansiella rapporter

Årsredovisningen avges per den 31 december 2015 och avser Länsförsäkringar Västerbotten, org.nr. 594001-3161, med säte i Umeå. Adressen till huvudkontoret är Nygatan 19, 901 04 Umeå.

1 Redovisningsprinciper

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet Moderbolagets redovisningsprinciper.

Om inte annat anges, avser uppgifterna i notförteckningen både koncernen och moderbolaget. Redovisningen presenteras i svenska kronor och samtliga beloppsuppgifter anges i tusental kronor (tkr) om inget annat anges.

Överensstämmelse med normgivning och lag

De finansiella rapporterna och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med av EU antagna internationella redovisningsstandarder International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningar av dessa utgivna av IFRS Interpretations Committee, såsom de antagits av EU. Därutöver tillämpas också Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:26 inklusive ändringsföreskrifter samt rekommendation RFR 1. Kompletterande redovisningsregler för koncerner från Rådet för finansiell rapportering.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Upprättande av redovisning i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av intäkter, kostnader, tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser. Ledningens uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och grundar sig på den bästa information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om den endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisning och värdering av försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Värderingen av avsättningarna behandlas i

nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2, där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

Nya och ändrade standarder och tolkningar

Nya och ändrade standarder och tolkningar som trätt i kraft bedöms inte haft någon väsentlig inverkan på Bolagets finansiella rapporter 2015.

Ändringar i RFR 2 Redovisning för juridiska personer som har trätt i kraft och gäller för räkenskapsåret 2015 avser följande områden: För IAS 19 Ersättningar till anställda har hänvisning till RedR4 Redovisning av pensionsskuld och pensionskostnad tagits bort och reglerna har istället införts i RFR 2. Tillämpning av Tryggandelagens bestämmelser är fortsatt en förutsättning för skattemässig avdragsrätt och reglerna i IAS 19 avseende förmånsbestämda planer behöver inte tillämpas i juridisk person. Istället kan förenklingsregler tillämpas. När förenklingsregler tillämpas, ska upplysningar lämnas som är relevanta för förståelse av företagets resultat och ställning, och information ska lämnas som ger underlag för att bedöma pensionsplanerna och de finansiella effekter de innebär. Vägledning ska i tillämpliga fall hämtas från IAS 19.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft

Vid upprättandet av Bolagets finansiella rapporter per 31 december 2015 finns det standarder och tolkningar som publicerats av International Accounting Standards Board (IASB) men ännu inte trätt i kraft. Nedan beskrivs de nya och ändrade standarder och tolkningar som bedöms få påverkan på Bolagets finansiella rapporter den period de tillämpas för första gången.

IFRS 9 Finansiella instrument utfärdades den 24 juli 2014 och ska ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Standarden är utgiven i faser där den version som gavs ut i juli 2014 ersätter alla de tidigare versionerna. IFRS 9 innehåller nya principer för hur finansiella tillgångar ska klassificeras och värderas, för nedskrivningsprövning av finansiella tillgångar samt för säkringsredovisning. Avgörande för i vilken värderingskategori en finansiell tillgång hänförs sig till avgörs av dels företagets syfte med innehavet av tillgången (det vill säga företagets "affärsmodell") dels den finansiella tillgångens kontraktsenliga kassaflöden. Den nya standarden innehåller nya regler för nedskrivningsprövning av finansiella tillgångar som innebär att

den tidigare "incurred loss-metoden" ersätts av en ny så kallad "expected loss-metod". Syftet med de nya reglerna för säkringsredovisning är att företagets riskhantering ska avspeglas i redovisningen. Standarden innebär utökade möjligheter att säkra riskkomponenter i icke-finansiella poster samt att fler typer av instrument kan ingå i en säkringsrelation. Vidare finns det kvantitativa kravet på effektivitet inte längre kvar. IFRS 9 är tillämplig på räkenskapsår som börjar 1 januari 2018 och den är ännu inte antagen av EU.

IFRS 15 Revenue from contracts with customers utfärdades den 28 maj 2014 och ska ersätta IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal. IFRS 15 innebär en modell för intäktsredovisning för nästan alla inkomster som uppkommer genom avtal med kunder, med undantag för leasingavtal, finansiella instrument och försäkringsavtal. Däremot om delar i ett försäkringskontrakt måste särskiljas eller bedöms vara ett investeringskontrakt i sin helhet är den tillämplig för delar som bedöms utgöra en tjänst. Grundprincipen för intäktsredovisning enligt IFRS 15 är att ett företag ska redovisa en intäkt på det sätt som återspeglar överföringen av den utlovade varan eller tjänsten till kunden, till det belopp som företaget förväntar sig rätt att erhålla i utbyte mot varan eller tjänsten. En intäkt redovisas då kunden erhåller kontroll över varan eller tjänsten. Det finns betydligt mer vägledning i IFRS 15 för specifika områden och upplysningskraven är omfattande. IFRS 15 är tillämplig för räkenskapsår som börjar 1 januari 2018 eller senare med tidigare tillämpning är tillåtet.

IASB har i flera år arbetat med en ny redovisningsstandard för försäkringskontrakt, IFRS 4 fas II. Ett nytt Exposure Draft (ED) gavs ut i juni 2013. Den senaste prognosen är att standarden ska kunna färdigställas under det första halvåret 2016 med en tidigast tillämpning under 2020.

Dessa nya standarder kommer att påverka Bolagets finansiella rapportering men omfattningen av påverkan har ännu inte analyserats och kvantifierats.

Transaktioner i utländsk valuta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer som bolagen bedriver sin verksamhet. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs

som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen samt förmedlad liv- och bankaffär. Kapitalavkastningen inkluderar orealiserade värdeförändringar. Orealiserade värdeförändringar med avdrag för uppskjuten skatt redovisas inom Eget fritt kapital under rubriken Balanserade vinstmedel.

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkter och på medelvärden av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador och under året. Använda räntesatser utgörs av medelvärdet för en fem-årig statsobligation de senaste fem åren + 1 procentenhet för olycksfalls- och trafikaffär samt av medelvärdet för 90-dagars stats-skuldsvåxlar under året + 2 procentenheter för övrig affär.

KONSOLIDERINGSPRINCIPER

Dotterbolag

Dotterbolag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterbolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterbolag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvat dotterbolagets tillgångar och övertar dess skulder och ansvarsförbindelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till förvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och ansvarsförbindelser. Anskaffningsvärdet för dotterbolagsaktierna respektive rörelsen utgörs av summan av de verkliga värdena per förvärvsdagen för erlagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder och för emitterade eget kapitalinstrument som lämnats som vederlag i utbyte mot de förvärvade nettotillgångarna. Förvärvsrelaterade kostnader vid rörelseförvärv redovisas enligt IFRS 3 som kostnader i

resultaträkningen i de perioder då de uppkommer och tjänsterna erhålls. Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden överstiger nettovärdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt ansvarsförbindelser, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ redovisas denna direkt i resultaträkningen.

Dotterbolagens finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intresseföretag

Intresseföretag är företag i vilka koncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande, över den driftsmässiga och finansiella styrningen. Vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av rösttalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens nettoresultat efter skatt och innehav utan bestämmande inflytande justerat för avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade överrespektive undervärden.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och ägarföretagets andel av det verkliga värdet netto av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget.

Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag,

samt koncernbidrag elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

INTÄKTER

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal

Dessa intäkter behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av liv-, bank- och fondtjänster

Länsförsäkringar Västerbotten erbjuder och förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter och kostnader. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, det vill säga när tjänsten utförts.

Intäkter från fastighetsförsäljning

Intäkt av fastighetsförsäljningar redovisas normalt på tillträdesdagen, såvida inte risker och förmåner övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle. Om risker och förmåner förknippade med tillgången (det vill säga kontrollen över den) har övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle än tillträdestidpunkten, intäktsredovisas fastighetsförsäljningen vid denna tidigare tidpunkt. Vid bedömningen av redovisningstidpunkt beaktas vad som avtalats mellan parterna beträffande risker och förmåner samt engagemang i den löpande förvaltningen. Därutöver beaktas omständigheter som kan påverka affärens utgång vilka ligger utanför säljarens och/eller köparens kontroll.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar och skulder tas upp i balansräkningen när Länsförsäkringar Västerbotten blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger. Detta gäller även då faktura ännu

inte mottagits. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av finansiell tillgång. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av finansiella skulder.

Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena netto. I dessa fall presenteras posterna netto. För alla räntebärande finansiella instrument, även de som värderas till verkligt värde, redovisas faktiska räntetäkter och räntekostnader.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen, består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader, till exempel courtage för dessa instrument, kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader. Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats enligt nedan. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 21.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen

Länsförsäkringar Västerbotten förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier, obligationer, derivat och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat (förutom i de fåtal fall när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt). Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier, såsom till exempel Länsförsäkringar AB, ingår i denna utvärdering. Det är därför bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer Länsförsäkringar Västerbotten alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar såsom finansiella tillgångar som identifierats som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen förutom när redovis-

ningslagstiftningen inte medger detta. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier i andra företag än koncern- och intresseföretag samt av obligationer och räntebärande värdepapper.

Alla derivat klassificeras som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet (i enlighet med IAS 39). Finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen. Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag värderas i moderbolagets balansräkning till anskaffningsvärdet. Eventuellt nedskrivningsbehov prövas regelbundet. Bolaget har inga finansiella instrument som omfattas av kvittningsrätt.

Redovisning av affärshändelser

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Anskaffningsvärdet för placeringstillgångar är exklusive transaktionskostnader avseende finansiella instrument. Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas i balansräkningen på affärsdagen. Ej likviderade affärer per balansdagen redovisas som fordran respektive skuld till motparten under övriga fordringar eller övriga skulder. Köp och försäljningar av byggnader och mark redovisas i balansräkningen på tillträdesdagen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderas om det finns objektiva indikationer att lån eller fordringar är i behov av nedskrivningar.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen

Denna kategori instrument utgörs av derivat med negativa marknadsvärden. Alla derivat med negativa marknadsvärden klassificeras (i enlighet med IAS 39) som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet. Finansiella skulder som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av skulder till kreditinstitut och övriga skulder. Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektiva ränta som beräknades när skulden togs upp.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan avdrag för framtida transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Verkligt värde på finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad fastställs genom att använda värderingstekniker, till exempel nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument och diskonterade kassaflöden. Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad utgörs i balansräkningen av derivat och onoterade aktieinnehav.

Länsförsäkringar Västerbottens innehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta lägre värde.

Verkligt värde på derivat som inte är noterade på en aktiv marknad fastställs genom en användning av värderingsmodeller som är etablerade på marknaden. Värdena tillhandahålls i allmänhet av motparten till derivatet, som är högt ratade svenska finansiella institut.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument, som värderas till verkligt värde över resultaträkningen, redovi-

sas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke-tekniska redovisningen som kapitalavkastning intäkter eller kapitalavkastning kostnader beroende på om värdeförändringen är positiv eller negativ.

ÖVRIGA TILLGÅNGAR

Rörelsefastigheter

Länsförsäkringar Västerbotten redovisar rörelsefastigheter till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. Länsförsäkringar Västerbotten har valt att värdera rörelsefastigheten till dess verkliga värde vid övergångstidpunkten (2013-01-01) och att använda detta verkliga värde som antaget anskaffningsvärde per denna tidpunkt. Det antagna anskaffningsvärdet är fördelat på komponenter vid övergångstidpunkten och kvarvarande avskrivningstider för respektive komponent är fastställt. Rörelsefastigheter redovisas i balansräkningen för koncernen och avskrivningar redovisas i resultaträkningen under posten Driftkostnader.

Rörelsefastigheterna skrivs av enligt reglerna för komponentavskrivning. Detta innebär att fastigheternas anskaffningsvärde delas upp i ett antal komponenter som skrivs av under olika förväntade nyttjandeperioder. Rörelsefastigheternas uppdelning i komponenter har huvudindelningen byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består emellertid av flera komponenter vars nyttjandeperiod varierar. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 20-100 år för dessa komponenter.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats som ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

- Markanläggning	20 år
- Stomme	100 år
- Yttertak	40 år
- Fasad	50 år
- Fönster	50 år
- Badrum/Våtrum	40 år
- Lägenheter	25 år
- Stammar	50 år
- Hissar	40 år

Tillämpad avskrivningsmetod och bedömd nyttjandeperiod omprövas vid varje års slut. Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana

utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskaps läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, uträknas och kostnadsförs i samband med utbyte. Reparationer kostnadsförs löpande.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Det verkliga värdet baseras på värderingar av utomstående oberoende värderingsmän med erkända kvalifikationer och med adekvata kunskaper i värdering av fastigheter av den typ och med de lägen som är aktuella. Extern värdering sker normalt var tredje år. Åren där emellan värderas fastigheterna internt enligt samma metod som externa värderare använder i sina kassaflödesanalyser, se not 14. Om det under löpande år föreligger indikationer på väsentliga värdeförändringar på fastigheterna sker en omvärdering av de aktuella fastigheterna i samband med kvartalsrapporteringen till Finansinspektionen.

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på förvaltningsfastigheterna har fastställts med en kombinerad tillämpning av ortsprismetod, utifrån redovisade jämförelseköp. Såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Tillkommande utgifter för förvaltningsfastigheter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med utgiften kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Kostnader som avser utbyten av hela eller delar av identifierade komponenter av fastigheten aktiveras liksom utgifter för helt nya komponenter. Reparationer av förvaltningsfastigheter kostnadsförs i samband med att kostnaden uppkommer.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Länsförsäkringar Västerbotten till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga

kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsult- och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Beräknade nyttjandeperioder på inventarier och installationer är fem år. Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar

Materiella och immateriella tillgångar (med undantag för tillgångar för försäljning och avyttringsgrupper samt förvaltningsfastigheter) prövas för nedskrivning enligt IAS 36. En nedskrivning redovisas när en tillgång eller kassagenererande enhets (grupp av enheters) redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde (med avdrag för försäljningskostnader) och tillgångens nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden (en kassagenererande enhet).

För goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod eller som ännu ej är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet årligen. För andra tillgångar görs en beräkning om det finns en indikation på att nedskrivningsbehov föreligger. En nedskrivning belastar resultaträkningen. Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet (grupp av enheter) fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten (gruppen av enheter).

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring

inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts. Under räkenskapsåret har ingen nedskrivning av materiella tillgångar skett.

REDOVISNING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Västerbotten tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Länsförsäkringar Västerbottens försäkringskontrakt har bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4. Detta innebär inte någon förändring jämfört med tidigare redovisning.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till premiereserv i balansräkningen. Beräkning av avsättning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid samt att korrigering görs utifrån ett antagande om viss annullation i terminspremierna.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffande skador vare sig de är anmälda eller inte. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar, skaderegleringskostnader och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reduktion av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker, avsättning för oreglerade skador och avsättning för återbäring och rabatter. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporis-beräkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker, nivåstillägg. Denna bedömning innefattar bland annat uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåstillägg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Med undantag för skadelivräntor så diskonteras inte avsättning för oreglerade skador. Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder, och diskonteras till marknadsränta enligt FFFS 2013:23. Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av redovisat resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadernas utveckling över tiden.

Återbäring och rabatter

Återbäring lämnas år då resultatet medger detta. Bolagets styrelse beslutar vid varje enskilt tillfälle om förutsättningarna för återbäring. Utbetalning sker alltid period efter bokslutstillfället och redovisas i balansräkningen som skuld under rubriken försäkringstekniska avsättningar. Rabatter som inte är riskrelaterade och återbäring redovisas i resultaträkningen under rubriken "Återbäring och rabatter". I noten 3 till resultatanalysen framgår fördelning mellan återbäring och rabatter.

Förlustprovning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna provas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över ersättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats med diskontering. Om provningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovisade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader inte är adekvat redovisas förändringen i resultaträkningen. Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iaktas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkras andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonalen. Avskrivningstiden för aktiverade anskaffningskostnader är tolv månader.

ANDRA REDOVISNINGSPRINCIPER AV BETYDELSE

Avsättningar och ansvarsförbindelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse

föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

En ansvarsförbindelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget ska ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Västerbotten ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Bolaget intäktas för därför ej ersättning motsvarande 80 procent av befarade kreditförluster.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas direkt mot eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Ersättningar till anställda

Företagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggnade genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för företagets

anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Företaget har dock gjort bedömningen att UFR 10 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämplig även för företagets pensionsplan. Företaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför i enlighet med UFR 10 dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

En avsättning för förväntade kostnader för vinstandels- och bonusbetalningar redovisas när en rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda föreligger och denna förpliktelse kan beräknas tillförlitligt.

Anställda i Länsförsäkringar Västerbotten födda 1955 eller tidigare, har enligt kollektivavtal rätt att gå i pension vid 62–65 års ålder. De som väljer att utnyttja denna möjlighet får för tiden mellan vald och ordinarie pensionsålder en ersättning från arbetsgivaren med maximalt 65 procent av slutlönen. För ytterligare upplysningar se not 30.

MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderbolaget följer som huvudregel IFRS och de redovisningsprinciper som tillämpas i koncernredovisningen. Moderbolaget behöver därutöver beakta och upprätta årsredovisning i enlighet med Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:26 samt rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer, utgiven av Rådet för finansiell rapportering. Moderbola-

gets årsredovisning är därför upprättad enligt IFRS så långt det är förenligt med ÅRFL, RFR 2 och Finansinspektionens föreskrifter. De mest väsentliga principiella avvikelserna mellan moderbolagets redovisning och koncernens redovisningsprinciper redovisas nedan.

Fastigheter

Samtliga fastigheter redovisas till verkligt värde och inga avskrivningar sker i redovisningen.

Dotterföretag och intresseföretag

Andelar i dotter- och intresseföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Utdelningar som överstiger dessa intjänade vinstmedel betraktas som en återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värde. Prövning för nedskrivning av andelarnas värde görs när en indikation finns på att värdet minskat.

Obeskattade reserver

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas i moderbolaget inte den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till de obeskattade reserverna. Dessa redovisas således med bruttobeloppet i balansräkningen och resultaträkningen.

Koncernbidrag

Redovisning sker i enlighet med RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Koncernbidrag som är att jämställa med en utdelning redovisas som utdelning i resultaträkningen. Låmnade koncernbidrag som är att jämställa med aktieägartillskott redovisas som investering i aktier i dotterföretag och erhållna koncernbidrag som utdelning.

2 Risker och riskhantering

Bolagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten i Länsförsäkringar Västerbotten. Denna not omfattar en beskrivning av försäkringsföretagets riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker.

MÅL, PRINCIPER OCH METODER FÖR BOLAGETS RISKHANTERING

Syftet med Länsförsäkringar Västerbottens riskhanteringsarbete är att identifiera, mäta och styra väsentliga risker som företaget är exponerat för både försäkringsrisker och finansiella risker. Ett viktigt syfte är också att tillse att det finns en betryggande solvens i förhållande till riskerna. Länsförsäkringar Västerbottens sätt att hantera risktagandet bygger på tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer.

Ansvaret för bolagets riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om de övergripande styrdokument, exempelvis affärsplan, försäkringstekniska riktlinjer, riskpolicy, riktlinjer för kapitalförvaltningen och skuldteckningspolicy. Styrelsen får löpande rapportering av hur bolagets risker utvecklas via ett flertal olika rapporter.

Arbetsordningen för styrelsen finns beskrivet i ett särskilt styrdokument. Styrelsen i Länsförsäkringar Västerbotten har beslutat att ej införa ett separat revisionsutskott utan valt att i stället hantera detta ansvarsområde i styrelsen som helhet.

Styrelsen granskar och kvalitetssäkrar bolagets interna styrning vad gäller finansiell rapportering, riskhantering och riskkontroll, regelefterlevnad och övrig intern styrning.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorerna ska medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen.

I bolagets operativa riskorganisation finns förutom vd, en riskkontrollansvarig, en complianceansvarig och en kreditkommitté. Bolagets riskkontrollansvarige ansvarar för att identifiera och beskriva bolagets olika riskområden. I detta ansvar ligger även att tillsammans med företagsledningen och bolagets complianceansvarig, ta fram styrdokument som beskriver hur de olika riskerna ska hanteras. Riskkontrollansvarig har även till uppgift att regelbundet rapportera om den löpande riskhanteringen till vd, styrelse och Finansinspektionen.

Compliancefunktionen är ett stöd för att bolaget ska arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlevanden i bolaget. Compliancefunktionen rapporterar regelbundet till vd och styrelse. Bolagets kreditkommitté har till uppgift att bedöma risker i kreditverksamheten för den förmedlade bankaffären.

Bolaget har därutöver en säkerhetsansvarig som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor, samt ett väl fungerande miljöledningssystem, vars syften är att hantera och begränsa bolagets risktagande inom dessa områden.

Säkerhets- och riskarbetet är även samordnat med motsvarande funktioner inom Länsförsäkringar AB samt andra bolag i länsförsäkringsgruppen.

Rapportering av risk

Bolaget har en intern beräkningsmodell för att mäta totalrisk. Modellen är ett led i anpassningen till de så kallade riskbaserade solvensregler som infördes första januari 2016. I beräkningen ingår att mäta risk för följande risktyper: försäkringsrisk, marknadsrisk, livförsäkringsrisk, operativ risk och motpartsrisk, risken att en motpart inte kan fullgöra sina förpliktelser. Bolagets styrelse får en riskrapport fyra gånger per år där det framgår hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan totalrisk och kapital har utvecklats.

Bolaget är styrt av en mängd legala krav. Finansinspektionen är tillsynsmyndighet för de finansiella bolagen. Varje kvartal rapporterar bolaget till Finansinspektionen uppgifter om bland annat kapitalbas och solvensmarginal. Från och med 2007 rapporterar bolaget även in uppgifter enligt det så kallade trafikljussystemet. Trafikljussystemet är ett stress-test som görs för att kontrollera att bolaget klarar av sina åtaganden även i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Länsförsäkringar Västerbotten har sedan testets införande klarat av kraven med god marginal. Rapporteringen för 2015-12-31 visade en kvot på 3,4. Kapitalbufferten var 2761 Mkr och kapitalkrav netto 813 Mkr. Motsvarande kvot för 2014-12-31 var 3,6.

Risker i skadeförsäkringsrörelsen

Försäkringsrisker består av premierisk, reservrisk, katastrofrisk och livförsäkringsrisk. Innebörden i dessa begrepp och bolagets generella metoder för att hantera dessa typer av risker beskrivs nedan.

Premierisk

Premierisken är risken för förluster på grund

av att det kommande årets skador blir större än förväntat, det vill säga skade- och driftskostnaderna täcks inte av premieintäkten. Premierisken innehåller dels en genuin osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, dels osäkerhet om den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal tillsammans med den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att visa sig vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att löpa på nästa räkenskapsår.

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador.

Länsförsäkringar Västerbotten gör inte någon diskontering av oreglerade skador i trafikaffären. Det innebär att bolaget inte har någon ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättningarna i redovisningen. För beräkning av kapitalkrav för risk i den interna riskmodellen samt i Trafikljuset diskonteras försäkringstekniska avsättningarna och ränterisk beräknas.

Katastrofrisk

Länsförsäkringar Västerbottens verksamhetsområde är Västerbottens län, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada. Genom det i avsnittet nedan beskrivna interna riskutbytet är Länsförsäkringar Västerbotten både skyddat mot och exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Åtagandet är bolagets enskilt största risk och utgör ett belopp om högst 15 procent av bolagets konsolideringskapital minskat med värdet på aktier i Länsförsäkringar AB. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

Livförsäkringsrisk

I samband med överlåtelsen av avvecklingsaffären inom trafik mottog även Länsförsäkringar Västerbotten livränterörelse. Livränterörelse är klassificerad som övrig livaffär och livräntor betalas i normalfallet ut livsvarigt varför bolaget exponeras mot långlevnadsrisk.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfallsförsäkring. För att reducera försäkringsrisken finns olika metoder. Riskminskning med avseende på

osäkerheten i enskilda försäkringsavtal åstadkommes dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs även justeringar av dessa. Länsförsäkringar Västerbotten upprättar även detaljerade interna riktlinjer, riskurvalsregler, för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna revideras minst en gång per år och fastställs av bolagets ledning. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden. I riktlinjerna fastställs det inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där bolaget är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. Alla sakförsäkringskontrakt löper på högst ett år med en inbyggd rättighet för försäkringsföretaget att avböja förlängning, eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de 22 övriga länsförsäkringsbolagen i länsförsäkringsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen – per riskslag – fastställda självbehåll, per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB i sin tur upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB. De fastställda andelar som fördelas ut beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser. Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år.

Det externa katastrofskyddet har under året begränsats till 8 mdr totalt för de 23 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans. Katastrofskydd för verksamhetsåret 2016 kommer att vara oförändrat. För katastrofskador som överstiger 8 mdr kronor har det under verksamhetsåret funnits ett internt återförsäkringsskydd inom länsförsäkringsgruppen som omfattar ytterligare cirka 4 mdr kronor. Risken att bolaget av misstag tecknar en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av bolagets återförsäkringsprogram, är en processrisk och ett exempel på risk som definitionsmässigt hör hemma under rubriken ”Operativa risker”.

Premie- och reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador. När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, det vill säga en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skadehandläggare går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan. Detta görs minst två gånger per år.

Trafikförsäkringsföreningen, TFF

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen. Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i Trafikförsäkringsföreningen. Detta hanteras genom att det årliga nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av Trafikförsäkringsföreningens stämma. Av det solidariska ansvaret följer att det enskilda medlemsbolaget kan ha en eventuell tillkommande förpliktelse gentemot Trafikförsäkringsföreningen i det fall något annat medlemsbolag inte kan fullgöra sina egna förpliktelser eller i det fall de reserver för oreglerade skador som hålls av Trafikförsäkringsföreningen visar sig otillräckliga.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter.

Känslighetsanalys, teckningsrisken, (Tkr)	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
1 % förändring i totalkostnadsprocent	+/- 5 998	4 679
1 % förändring i premienivån	+/- 7 824	6 103
1 % förändring i skadefrekvens	+/- 4 774	3 724
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	+/- 6 312	4 923

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellen på nästa sida visar kostnadsutvecklingen för skadeåren 2005–2015 före återförsäkring.

Av den övre delen av tabellen framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen. Tabellen nedan visar uppskattad skadekostnad respektive år och nuvarande skattning av skadekostnaden.

Finansiell risk

Länsförsäkringar Västerbotten är exponerat mot en rad olika finansiella risker genom sina finansiella tillgångar, återförsäkringstillgångar och försäkringsskulder. Den huvudsakliga finansiella risken är främst att investeringarna inte uppgår till samma summa som åtaganden för försäkringsavtal. De viktigaste riskkomponenterna är marknadsrisk, motpartsrisk (kreditrisk) och likviditetsrisk.

I detta avsnitt kommer känsligheten att presenteras genom olika känslighetsanalyser.

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser, fastighetspriser och råvarupriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar

Skadekostnad före återförsäkring (Mkr)

Skadeår	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
Uppskattad skadekostnad:												
I slutet av skadeåret	341,7	331,6	330,0	375,6	361,4	378,3	426,7	393,3	479,2	469,7	488,3	
Ett år senare	336,2	335,5	324,1	376,6	356,9	380,0	437,4	398,5	475,5	456,8		
Två år senare	324,7	332,6	321,8	368,9	345,7	382,5	431,2	387,8	461,6			
Tre år senare	320,4	320,0	312,8	365,2	342,4	378,9	425,8	379,5				
Fyra år senare	310,9	314,8	308,8	359,8	344,5	378,2	425,7					
Fem år senare	306,1	312,8	310,2	356,8	344,9	367,7						
Sex år senare	298,2	307,3	300,2	350,0	339,5							
Sju år senare	297,8	302,7	295,2	346,8								
Åtta år senare	295,9	301,6	299,4									
Nio år senare	293,1	301,6										
Tio år senare	292,5											
Nuvarande skattning av total skadekostnad	292,5	301,6	299,4	346,8	339,5	367,7	425,7	379,5	461,6	456,8	488,3	
Totalt utbetalt	240,3	253,4	246,0	295,8	286,1	311,7	366,6	317,4	387,6	337,4	233,4	
Summa kvarstående skadekostnad	52,2	48,2	53,4	51,0	53,4	56,0	59,1	62,1	74,0	119,4	254,9	883,6
Avsättning avseende skadeår 2003 och tidigare												257,1
Avsättning för skadelivräntor												188,2
Avsättning skadebehandlingsreserv												39,2
Total avsättning upptagen i balansräkningen												1368,1

på grund av förändringar i dessa marknadspriser. Länsförsäkringar Västerbotten har ett regelverk, en placerings- och skuldtäckningspolicy, för hur bolaget ska placera tillgångarna och till vilken risk detta får göras. Placerings- och skuldtäckningspolicyen för kapitalförvaltningen revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen. I detta regelverk har bolaget även tagit hänsyn till legala krav som kan påverka hur bolaget får placera kapitalet. Målet för bolagets kapitalförvaltning är att långsiktigt generera så hög avkastning som möjligt med hänsyn tagen till risk och likviditet.

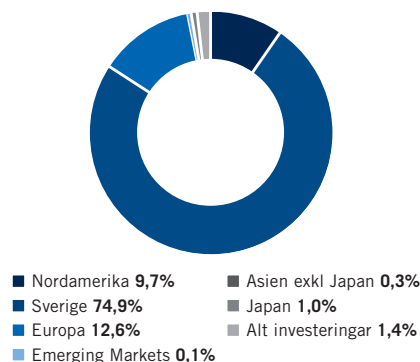
Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Totalt har bolaget en aktie-exponering på 2 035,0 Mkr, exklusive aktier i helägda dotterbolag. Aktieplaceringarna sker i huvudsak i Länsförsäkringar AB, svenska noterade aktier, utländska noterade aktier och aktie- och indexfonder. Genom att placera i flera olika geografiska regioner, samt på flera olika förvaltare minskar den totala aktiekursrisken.

Känslighetsanalys aktiekursrisk

Inverkan på resultat före skatt vid 10 procent nedgång i aktiekurser är minus 203,5 Mkr.

Aktieplaceringar, geografisk indelning

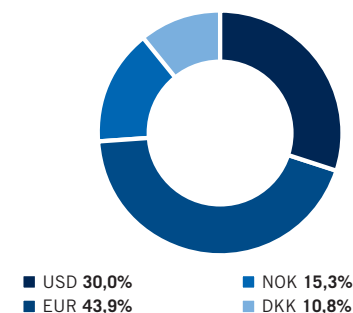

Diagrammet visar hur bolagets aktieplaceringar fördelar sig på olika geografiska regioner.

Valutakursrisk

Exponeringen mot utländsk valuta förekommer i utländska aktier, fonder samt i utländska lån, till ett sammanlagt nettovärde av 464,1 Mkr. Bolaget använder sig inte av valutasäkringar.

Valutaexponering, geografisk indelning

Diagrammet ovan visar bolagets valutaexponering fördelat per valuta.

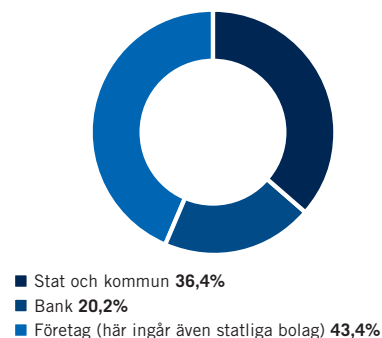
Känslighetsanalys valutakursrisk

Inverkan på resultat före skatt vid 10 procent nedgång i valutakurser är minus 46,4 mkr.

Ränterisk

Placeringar i räntebärande värdepapper samt utlåning till kreditinstitut uppgår totalt till 1 360,2 Mkr. Bolagets ränteportfölj består huvudsakligen av företagsobligationer, bostadsobligationer, realränteobligationer och fastränteplasseringar. Värdepapperens emittenter kommer från Sverige och Europa.

Ränteplaceringar, sektorindelad

Diagrammet visar hur bolagets räntebärande placeringar fördelar sig på olika typer av emittenter.

Känslighetsanalys ränterisk

Ingen diskontering sker av försäkringstekniska avsättningar, med undantag skadelivräntor, vilket innebär att ränterisken i huvudsak relateras till räntebärande tillgångar. Vid en procentenhets ränteuppgång är inverkan på resultat för räntebärande tillgångar före skatt minus 13,3 Mkr.

Operativa risker

En viktig del av Länsförsäkringar Västerbottens riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Länsförsäkringar Västerbotten är sedan flera år tillbaka miljöcertifierat enligt ISO 14 001. Funktioner för riskkontroll, compliance och internrevision, samt säkerhetsansvar har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska bolagets operativa risker.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa motpartsrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har

bolaget fastställt vilken den lägsta kreditvärdering en emittent ska ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter, dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från gällande skuld-täckningsregler.

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.

Länsförsäkringar Västerbotten har på balansdagen 308,8 Mkr i återförsäkrars andel av oreglerade skador. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förknippade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Västerbotten är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Länsförsäkringar Västerbottens strategi för att hantera likviditetsrisker syftar till att i största möjliga utsträckning matcha förväntade in- och utbetalningar med varandra.

Vad avser försäkringsskulder (avsättningar) framgår den beräknade tiden för kassautflödet för skulderna av nedanstående tabell:

Försäkringsgren	Sammanlagda avsättningar, f e r	Duration, år
Sjuk & olycksfall	102,6	5,6
Hem, Villa och Fritidshus	72,1	0,8
Lantbruk, Företag Fastighet	60,5	1,4
Motorfordon	37,0	0,6
Trafik	341,4	10,4
Mottagen återförsäkring	445,6	12,6
	1059,2	9,3

Länsförsäkringar Västerbottens likviditets-exponering med avseende på återstående löptider på finansiella tillgångar och skulder framgår av nedanstående tabell för moderbolaget. Kassaflödesanalysen ger också en viss illustration av företagets likviditetssituation.

Kapitalrisker

Länsförsäkringar Västerbottens mål när man förvaltar kapital är att uppfylla de krav som ställs på bolaget från tillsynsmyndigheterna.

Finansinspektionen specificerar solvensmarginalkapitalkraven och vilka tillgångar som får finnas i den kapitalbas som ska täcka kraven. Därutöver skall det finnas tillgångar som täcker de försäkringstekniska avsättning-

arna (skuldtäckningstillgångar). Minsta kapitalbas får inte någon gång under året underskridas. Se femårsöversikten för kapitalbas och erforderlig solvensmarginal.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Livs respektive Länsförsäkringar Banks räkning. Som ersättning för detta erhåller Länsförsäkringar Västerbotten en provision.

I avtalet med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget ska ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Västerbotten ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank.

LIKVIDITETSEXPONERING AV TILLGÅNGAR OCH SKULDER (Mkr)

Tillgångar	På anmodan	<3 mån	3 mån–1 år	1–5 år	> 5 år	Utan löptid	Summa
Kassa och Bank		163,3					163,3
Byggnader och mark			156,6				156,6
Aktier och andelar ¹⁾						1 302,2	1 302,2
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			130,375	1 051,9	178,0		1 360,2
Derivat				10,0			10,0
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring					0,3		0,3
Fordringar avseende direkt försäkring		34,1	189,6				223,7
Fordringar avseende återförsäkring		30,2					30,2
Övriga fordringar		41,4					41,4
		269,0	476,6	1 061,9	178,3	1 302,2	3 288,0
Skulder	På anmodan	<3 mån	3 mån–1 år	1–5 år	> 5 år	Utan löptid	Summa
Skulder avseende direkt försäkring		33,0					33,0
Skulder avseende återförsäkring		13,1					13,1
Skulder till kreditinstitut			0,0				0,0
Övriga skulder		17,4	24,4				41,8
		63,5	24,4				87,9

¹⁾ Avser endast aktier och andelar som kan klassificeras som omsättningsbara.

Om inget annat anges avser uppgifter i not både koncernen och moderbolaget.

3 PREMIEINTÄKT

Tkr	Direkt försäkring		Mottagen återförsäkring		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	738 584	690 099	43 796	140 974	782 380	831 073
Ingående avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	310 687	289 818	1 946	902	312 633	290 720
Valutakursförändring	–	–	–	–	–	–
Utgående avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	332 836	310 687	1 584	1 946	334 420	312 633
Förändring i avsättning enligt ovan	–22 149	–20 870	362	–1 044	–21 787	–21 914
Premieintäkt (före avgiven återförsäkring)	716 435	669 229	44 158	139 930	760 593	809 159

4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN

Tkr	2015	2014
Överförd kapitalavkastning	24 962	26 115
Genomsnittlig räntesats, %	2,0 %	2,5 %

5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

Koncernen	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrars andel		Försäkringsersättningar, f e r	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Utbetalda försäkringsersättningar	450 174	432 748	–41 256	–39 044	408 918	393 704
Driftskostnader för skadereglering	50 773	47 373	–	–	50 773	47 373
Utbetalda försäkringsersättningar	500 947	480 121	–41 256	–39 044	459 691	441 077

Moderbolaget

Utbetalda försäkringsersättningar	450 174	432 748	–41 256	–39 044	408 918	393 704
Driftskostnader för skadereglering	50 241	46 841	–	–	50 241	46 841
Utbetalda försäkringsersättningar	500 415	479 589	–41 256	–39 044	459 159	440 545

6 FUNKTIONSinDELADE DRIFTSKOSTNADER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Anskaffningskostnader	86 572	76 677	86 572	76 677
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	–62	–286	–62	–286
Administrationskostnader	35 939	35 607	35 201	34 869
Provisioner i avgiven återförsäkring	–	–	–	–
Summa driftskostnader	122 449	111 998	121 711	111 260
Totala driftskostnader före funktionsindelning				
Personalkostnader	136 491	132 390	136 491	132 390
Lokalkostnader	7 312	6 488	7 312	6 488
Avskrivningar	2 349	2 543	505	699
Övriga kostnader	107 860	109 406	107 860	109 406
Omkostnadsbidrag för förmedlad affär	–79 612	–71 538	–79 612	–71 538
Summa totala driftskostnader	174 400	179 289	172 556	177 445
Finans- och fastighetsförvaltning	–5 120	–11 351	–5 086	–11 317
Skadereglering	–46 323	–49 965	–45 791	–49 433
Förmedlad affär: liv, bank och fond, netto	–508	–5 975	32	–5 435
Summa driftskostnader	122 449	111 998	121 711	111 260

7 ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER

Tkr	2015	2014
TFF (Trafikförsäkringsföreningen)	2 653	4 583
Beloppet utgår från TFFs senaste prognos 2015. Länsförsäkringars totala andel av TFFs underskott utgör 36,8 % och baseras på under 2014 intjänade premier för direkttecknade trafikförsäkringar. Länsförsäkringars andel fördelas sedan mellan länsförsäkringsbolagen och LF SAK AB med hjälp av samma premienyckel. Länsförsäkringar Västerbottens andel för 2015 är 4,3%.		

8 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Driftsnetto i byggnader och mark ¹⁾	787	3 586	–1 370	1 842
Utdelning på aktier och andelar	37 495	30 719	57 195	32 419
Ränteintäkter m m				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	17 042	23 118	16 997	22 756
Kassa och bank	36	387	36	387
Övriga ränteintäkter	482	582	482	582
Valutakursvinster, netto	–	28 200	–	28 200
Realisationsvinster				
Byggnader och mark	–	–	–	–
Aktier och andelar	54 453	54 878	54 453	54 878
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	893	1 128	893	1 128
Summa kapitalavkastning, intäkter	111 188	142 598	128 686	142 192

¹⁾ Löptider för hyreskontrakt per 2015-12-31:		Koncernen	Moderbolaget
Förfallotidpunkter	Andel, %	Andel, %	Andel, %
Inom ett år	66,7%	66,7%	66,7%
Senare än ett år men inom fem år	33,3%	33,3%	33,3%
Senare än fem år	0,0%	0,0%	0,0%

9

OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Orealiserade vinster				
Byggnader och mark	–	–	–	3 200
Aktier och andelar	91 687	107 768	91 687	107 768
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	9 991	–	9 991
Övriga lån	–	6 468	–	6 468
Summa orealiserade vinster	91 687	124 227	91 687	127 427
Orealiserade förluster				
Byggnader och mark	–10 500	–8 100	–5 800	–
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–13 297	–	–13 297	–
Derivat	–500	–1 429	–500	–1 429
Summa orealiserade förluster	–24 297	–9 529	–19 597	–1 429

10

KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Kapitalförvaltningskostnader	4 377	10 434	4 365	10 422
Räntekostnader m m				
Fastighetslån	112	149	112	149
Övriga räntekostnader mm	78	38	78	38
Valutakursförluster, netto	7 551	–	7 551	–
Av- och nedskrivningar				
Nedskrivningar av aktier i koncernföretag	–	–	2 500	6 800
Nedskrivningar av aktier i intresseföretag	791	–	791	–
Realisationsförluster				
Aktier och andelar	21 654	16 476	21 654	16 476
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	97	2 343	97	2 343
Summa kapitalavkastning, kostnader	34 659	29 440	37 147	36 228

11

ÅRETS NETTOVINST ELLER ÅRETS NETTOFÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

KONCERNEN – Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tkr	Via identifiering		Innehav för handelsändamål		Lånefordringar och kundfordringar		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Finansiella tillgångar								
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>								
Aktier och andelar	179 711	176 889					179 711	176 889
Aktier i intresseföretag	–791						–791	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 541	31 894					4 541	31 894
Övriga lån						6 468	0	6 468
Derivat			–500	–1 429			–500	–1 429
<i>Andra tillgångar</i>								
Kassa och bank					36	387	36	387
Summa	183 461	208 783	–500	–1 429	36	6 855	182 997	214 209
Finansiella skulder								
<i>Skulder</i>								
Skulder till kreditinstitut					–112	–149	–112	–149
Summa	0	0	0	0	–112	–149	–112	–149

MODERBOLAGET – Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tkr	Via identifiering		Innehav för handelsändamål		Lånefordringar och kundfordringar		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Finansiella tillgångar								
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>								
Aktier och andelar	181 681	178 589					181 681	178 589
Aktier i koncernföretag	–2 500	–6 800					–2 500	–6 800
Aktier i koncernföretag	–791						–791	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 496	31 532					4 496	31 532
Övriga lån						6 468	0	6 468
Derivat			–500	–1 429			–500	–1 429
<i>Andra tillgångar</i>								
Kassa och bank					36	387	36	387
Summa	182 886	203 321	–500	–1 429	36	6 855	182 422	208 747
Finansiella skulder								
<i>Skulder</i>								
Skulder till kreditinstitut					–112	–149	–112	–149
Summa	0	0	0	0	–112	–149	–112	–149

12 ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Övriga intäkter				
Provision m m för liv	18 784	18 060	18 784	18 060
Provision m m för bank och fond	60 151	52 700	60 151	52 700
	78 935	70 760	78 935	70 760
Övriga kostnader				
Driftskostnader för liv	-20 465	-20 060	-20 313	-19 908
Driftskostnader för bank och fond	-59 529	-56 674	-59 141	-56 287
	-79 994	-76 734	-79 454	-76 195

13 SKATTER, REDOVISAT I RESULTATRÄKNINGEN

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktuell skattekostnad (-) [/skatteintäkt (+)]				
Periodens skattekostnad	-28 116	-923	-28 093	-1 234
Uppskjuten skattekostnad (-) [/skatteintäkt (+)]				
Obeskattade reserver	1 760	-25 520		
Avseende temporära skillnader	-15 530	-27 231	-15 530	-28 221
Skattemässigt gjorda avdrag för värdeminskning på fastigheter (i deklaration)	-403	-396	-403	-396
Redovisad skattekostnad	-42 289	-54 070	-44 026	-29 851
Avstämning av effektiv skatt				
Resultat före skatt	181 352	234 299	210 872	124 214
Skatt enligt gällande skattesats 22%	-39 898	-51 546	-46 392	-27 327
Justering av uppskjuten skatt				
Ej avdragsgilla kostnader	-2 035	-2 201	-1 612	-2 201
Ej skattepliktiga intäkter	3	88	4 337	88
Skatt hänförlig till tidigare år	-	-	-	-
Schablonränta på investeringsfonder	-300	-273	-300	-273
Schablonränta på periodiseringsfond	-59	-138	-59	-138
	-42 289	-54 070	-44 026	-29 851
Gällande skattesats, %	22,0%	22,0%	22,0%	22,0%
Effektivt skattesats, %	23,3%	23,1%	20,9%	24,0%

15 AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Innehav i dotterföretag

Moderbolag

Tkr	2015	2014
Accumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	31 538	38 338
Inköp	-	-
Aktieägartillskott	-	-
Försäljningar	-	-
Omklassificeringar	-	-
Utgående balans 31 december	38 338	38 338
Accumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-6 800	-
Försäljningar	-	-
Omklassificeringar	-	-
Under året återförda nedskrivningar	-	-
Årets nedskrivningar	-2 500	-6 800
Utgående balans 31 december	-9 300	-6 800
Redovisat värde den 31 december	29 038	31 538

14 BYGGNADER OCH MARK

	Rörelsefastigheter		Förvaltningsfastigheter		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Verkligt värde (=bokfört värde) i koncernen	71 487	73 331	115 647	117 700	187 134	191 031

Värdering	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Ingående verkligt värde	191 031	200 975	154 000	150 800
Pågående nybyggnationer	8 447	-	8 447	-
Avyttring av fastighet	-	-	-	-
Ändrad värdering	-10 500	-8 100	-5 800	3 200
Planmässiga avskrivningar	-1 844	-1 844	-	-
Utgående verkligt värde	187 134	191 031	156 647	154 000

Summa hyresintäkter under året	10 451	11 690	6 816	7 920
Direkta kostnader för fastigheter som genererat hyresintäkter under perioden	-6 304	-7 542	-6 788	-6 080
Direkta kostnader för fastigheter som inte genererat hyresintäkter under perioden	-1 400	-	-1 400	-

Värderingsmetod

Värdering av fastigheter har endast gjorts internt och värderingen har skett individuellt per fastighet. Vid den interna värderingen används en kassaflödesmetod med nuvärdesberäknade årliga betalnetton samt ett nuvärdesberäknat bedömt restvärde vid kalkylperiodens slut, det vill säga i princip samma metod som externa värderare använder i sina kassaflödesanalyser. Avkastningskrav vid beräkningen varierar mellan 6,7% -8,1%. Semesterbostäder för personalen vilka är belägna i Hemavan och Nice (Frankrike) har endast värderats internt. Förvaltningsfastigheter har därmed värderats till verkligt värde med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke observerbar indata (nivå 3).

Rörelsefastighet i koncernen (Fabriken 7)	2015	2014
Ingående bokfört värde	73 331	75 175
Årets planmässiga avskrivning	-1 844	-1 844
Utgående bokfört värde	71 487	73 331

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterföretag

Dotterföretag	Antal andelar	Andel i %	Redovisat värde		Verkligt värde	
			2015	2014	2015	2014
Länsskruven Fastigheter i Umeå AB, org nr 556937-0843	1 000	100	100	100	247	19 912
Fastighetsbolaget Fabriken AB, org nr 556934-3956	500	100	28 938	31 438	28 971	31 910

16 LÅN TILL KONCERNFÖRETAG

Moderbolag

Dotterbolag	2015	2014
Reverslån:		
Fastighetsbolaget Fabriken AB, org nr 556934-3956	18 000	18 000

Bokfört värde är detsamma som verkligt värde då utlåningen är kortfristig och räntan marknadsmässig.

17 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Tkr	Intresseföretagets säte, land	Resultat	Ägarandel, %	Eget kapital
Innehav i intresseföretag				
Länsförsäkringar i Norr Holding AB, org nr 556764-1435	Västerbottens län, Umeå kommun, Sverige	–	37,5	8 912

Tkr	2015	2014
Accumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	11 935	11 935
Inköp	–	–
Aktieägartillskott	–	–
Försäljningar	–	–
Omklassificeringar	–	–
Utgående balans 31 december	11 935	11 935

Accumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	2 232	2 232
Försäljningar	–	–
Omklassificeringar	–	–
Under året återförda nedskrivningar	–	–
Årets nedskrivningar	791	–
Utgående balans 31 december	3 023	2 232
Redovisat värde den 31 december	8 912	9 703

18 AKTIER OCH ANDELAR

Tkr	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Noterade svenska aktier	651 590	775 544
Onoterade svenska aktier och andelar ¹⁾	335 185	739 461
Noterade andelar i utländska aktiefonder	236 912	365 301
Noterade utländska aktier	151 758	145 809
Summa aktier och andelar	1 375 445	2 026 115

¹⁾ Varav aktier i Länsförsäkringar AB, Länsförsäkringar Mäklarservice AB och Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB

316 806 723 869

19 OBLIGATIONER OCH RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Noterade, Tkr	Nominellt belopp	Upplupet anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Emittent:			
Övriga svenska emittenter	904 100	970 409	980 957
Utländska emittenter	363 000	373 592	379 275
varav obligationsdel i sammansatt instrument	–	–	–
Summa obligationer och räntebärande värdepapper	1 267 100	1 344 001	1 360 232
varav efterställt	–	–	–

Förfallotidpunkt		
Mindre än 1 år	126 991	130 375
1–5 år	1 039 176	1 051 874
5–10 år	68 346	69 490
Mer än 10 år	109 488	108 493

20 DERIVAT

Tkr	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Typ av derivat/utgivna av		
Derivatdel i sammansatt instrument	10 000	10 020
Summa derivat	10 000	10 020

KONCERNEN. Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tkr	Via identifiering		Innehav för handelsändamål		Lånefordringar och kundfordringar		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Finansiella tillgångar								
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>								
Aktier och andelar	2 026 115	1 751 735					2 026 115	1 751 735
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 360 232	1 295 575					1 360 232	1 295 575
Utlåning till kreditinstitut						70 000	0	70 000
Derivat			10 020	10 520			10 020	10 520
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring					341	484	341	484
<i>Andra tillgångar</i>								
Kassa och bank					168 224	220 842	168 224	220 842
Summa	3 386 347	3 047 310	10 020	10 520	168 565	291 326	3 564 932	3 349 156

Tkr	Innehav för handelsändamål		Övriga skulder		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Finansiella skulder						
Skulder till kreditinstitut				25 504	0	25 504
Derivat					0	0
Summa	0	0	0	25 504	0	25 504

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Uppdelningen av hur verkligt värde bestäms görs utifrån följande tre nivåer:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2: enligt direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Följande tabell visar tillgångar och skulder värderade till verkligt värde per 31 december 2015

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
<i>Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen</i>				
Derivatinstrument som innehas för handel		10 020		10 020
Aktier	1 286 646		739 469	2 026 115
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 360 232			1 360 232
Summa tillgångar	2 646 878	10 020	739 469	3 396 367
Skulder				
<i>Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen</i>				
Derivatinstrument som innehas för handel				0
Summa skulder	0	0	0	0

Följande tabell visar förändringarna för instrument på nivå 3 under 2015

Tkr	Aktier värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Summa
Ingående balans	636 892	636 892
Överföringar till nivå 3	–	–
Inköp	27 376	27 376
Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen	75 201	75 201
Utgående balans	739 469	739 469
Tkr	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Summa
Ingående balans	–	–
Överföringar till nivå 3	–	–
Årets förändring	–	–
Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen	–	–
Utgående balans	–	–
Summa vinster och förluster under perioden redovisade i resultaträkningen, för tillgångar som innehas vid rapportperiodens slut		75 201

MODERBOLAGET. Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tkr	Via identifiering		Innehav för handelsändamål		Lånefordringar och kundfordringar		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Finansiella tillgångar								
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>								
Aktier och andelar	2 026 115	1 751 735					2 026 115	1 751 735
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 360 232	1 295 575					1 360 232	1 295 575
Utlåning till kreditinstitut						70 000	0	70 000
Derivat			10 020	10 520			10 020	10 520
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring					341	484	341	484
<i>Andra tillgångar</i>								
Kassa och bank					163 278	216 354	163 278	216 354
Summa	3 386 347	3 047 310	10 020	10 520	163 619	286 838	3 559 986	3 344 668

Tkr	Innehav för handelsändamål		Övriga skulder		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Finansiella skulder						
Skulder till kreditinstitut				25 504	0	25 504
Derivat					0	–
Summa	0	0	0	25 504	0	25 504

I nedanstående tabeller lämnas uppgifter om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Uppdelningen av hur verkligt värde bestäms görs utifrån följande tre nivåer:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2: enligt direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Följande tabell visar tillgångar och skulder värderade till verkligt värde per 31 december 2015

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
<i>Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen</i>				
Derivatinstrument som innehas för handel		10 020		10 020
Aktier	1 286 646		739 469	2 026 115
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 360 232			1 360 232
Summa tillgångar	2 646 878	10 020	739 469	3 396 367
Skulder				
<i>Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen</i>				
Derivatinstrument som innehas för handel	–	–	–	0
Summa skulder	0	0	0	0

Följande tabell visar förändringarna för instrument på nivå 3 under 2015

Tkr	Aktier värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Summa
Ingående balans	636 892	636 892
Överföringar till nivå 3	–	–
Inköp	27 376	27 376
Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen	75 201	75 201
Utgående balans	739 469	739 469
Tkr	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Summa
Ingående balans	–	–
Överföringar till nivå 3	–	–
Årets förändring	–	–
Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen	–	–
Utgående balans	–	–

Summa vinster och förluster under perioden redovisade i resultaträkningen, för tillgångar som innehas vid rapportperiodens slut

75 201

22 FORDRINGAR I DIREKT FÖRSÄKRING

Tkr	2015	2014
Fordringar hos försäkringsföretag	34 116	33 787
Fordran på försäkringstagare	189 575	175 234
	223 691	209 021

Av fordringar på försäkringstagare förväntas 0 tkr (0) bli återvunna mer än tolv månader efter balansdagen.

23 MATERIELLA TILLGÅNGAR

Tkr	2015	2014
Materiella tillgångar		
Ingående anskaffningsvärden	14 390	18 474
Inköp	43	538
Försäljningar/utrangeringar	-3 523	-4 622
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	10 910	14 390
Ingående avskrivningar	-10 311	-13 502
Försäljningar/utrangeringar	3 523	4 622
Årets avskrivningar	-1 236	-1 431
Utgående ackumulerade avskrivningar	-8 024	-10 311
Kvarvarande värde	2 886	4 079

Maskiner och inventarier skrivs planmässigt av på 5 år.

27 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER

Tkr	Avsättning för ej intjänade premier		Avsättning för kvardröjande risker		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Ingående balans	312 633	290 720	–	–	312 633	290 720
Årets avsättning	21 787	21 913	–	–	21 787	21 913
Utgående balans	334 420	312 633	–	–	334 420	312 633

28 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

Tkr	2015			2014		
	Brutto	ÅF-andel	Netto	Brutto	ÅF-andel	Netto
IB Rapporterade skador	473 184	-112 244	360 940	370 653	-65 628	305 025
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	683 070	-236 403	446 667	549 876	-172 640	377 236
IB Skadelivräntor	181 788	–	181 788	41 033	–	41 033
IB Avsättning för skaderegleringskostnader	43 625	–	43 625	–	–	–
Ingående balans	1 381 667	-348 647	1 033 020	961 562	-238 268	723 294
Kostnad för skador som inträffat under innevarande år	540 855	-24 967	515 888	472 387	-29 719	442 668
Utbetal/överfört till försäkringsskulder eller andra kortfristiga skulder	-506 330	41 256	-465 074	-432 748	39 043	-393 705
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	-48 123	15 542	-32 581	-43 219	1 900	-41 319
Effekt av beständsoverlåtelse						
Verkligt värde av övertaget bestånd (redovisat i balansräkningen)	–	7 973	7 973	224 555	-121 603	102 952
Anpassning till bolagets redovisningsprinciper (redovisat i resultaträkningen)	–	–	–	17 342	–	17 342
Livränterörelse	–	–	–	181 788	–	181 788
Utgående balans	1 368 069	-308 843	1 059 226	1 381 667	-348 647	1 033 020
<i>Utgående balans består av:</i>						
UB Rapporterade skador	419 605	-88 623	330 982	473 184	-112 244	360 940
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	721 077	-220 220	500 857	683 070	-236 403	446 667
UB Skadelivräntor	188 212	–	188 212	181 788	–	181 788
UB skaderegleringskostnader	39 175	–	39 175	43 625	–	43 625
Utgående balans	1 368 069	-308 843	1 059 226	1 381 667	-348 647	1 033 020

24 UPPLUPNA RÄNTE- OCH HYRESINTÄKTER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Upplupna ränteintäkter	–	–	–	–
Upplupna hyresintäkter	31	37	31	37
Summa upplupna ränte- och hyresintäkter	31	37	31	37

25 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

Tkr	2015	2014
Föregående års aktivering av förutbetalda anskaffningskostnader	6 447	6 161
Årets avskrivning	-6 447	-6 161
Årets aktivering	6 509	6 447
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	6 509	6 447

26 PERIODISERINGSFOND

Tkr	2015	2014
Avsättning att återföras beskattningsår 2015	–	23 000
Avsättning att återföras beskattningsår 2016	15 000	15 000
Avsättning att återföras beskattningsår 2017	3 800	3 800
Avsättning att återföras beskattningsår 2018	41 000	–
Periodiseringsfond	59 800	41 800

29 AVSÄTTNING FÖR ÅTERBÄRING OCH RABATTER

Tkr	2015	2014
Från tidigare år	764	725
Utbetalt under året	-377	-410
Årets avsättning	377	449
Avsättning för återbäring och rabatter	764	764

30 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE

Tkr	2015	2014
Avsättning för personal som enligt avtal har möjlighet att gå i pension från 62 års ålder	14 346	12 864
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	14 346	12 864

Ovanstående pensionsavsättning är inte tryggs enligt Tryggandelagen. Bolagets övriga förpliktelser avseende pensioner är täckta genom försäkringar. Pensionsavsättningen ovan, enligt 62-årsregeln, är gjord utifrån en bedömning av hur stor del (uppskattad andel = 70 %) av den berörda personalen som kommer att utnyttja möjligheten att gå i förtida pension. Pensionsavsättningens storlek har beräknats med utgångspunkt från tidigare utbetalningar enligt 62-årsregeln. Om samtlig personal som omfattas av avtalet skulle gå i pension vid 62 års ålder har bolaget ett ansvar att även täcka den tillkommande kostnaden.

31 AVSÄTTNING FÖR SKATTER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Inkomstskatteskuld	21 301	39	21 056	-
Uppskjutna skatteskulder				
<i>Avseende temporära skillnader</i>				
Skatt på obeskattade reserver	170 819	172 579		
Skatt på orealiserade vinster	154 374	138 518	155 914	140 058
Skatt avseende avsättning för pensioner	-3 156	-2 830	-3 156	-2 830
	322 037	308 267	152 758	137 228
Skatt avseende ej bokförda skattemässiga avskrivningar på fastigheter	8 492	8 494	9 753	9 350
Summa uppskjutna skatteskulder	330 529	316 761	162 511	146 578
Avsättning för skatter	351 830	316 800	183 567	146 578

Alla förändringar av uppskjutna skatteskulder redovisas över resultaträkningen (se not 13).

36 NÄRSTÅENDEN

Närstående relationer

Bolaget har en närstående relation till sina koncern- och intressebolag, se not 15-17. För upplysningar om ersättningar till närstående nyckelpersoner såsom styrelseledamöter och ledande befattningshavare hänvisas till not 39, Ersättningar och antal anställda.

Sammanställning över närstående transaktioner

Tkr	Försäljning av varor och tjänster till närstående		Inköp av varor och tjänster från närstående		Fordran på närstående per 31/12		Skuld till närstående per 31/12	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Länsförsäkringar i Norr Holding AB	-	-	-	-	-	-	-	-
Fastighetsbolaget Fabriken AB	858	841	-	-	18 000	19 400	-	-
Länsskruven AB	-	-	-	13	-	300	-	20 013

37 ÅTAGANDEN

Bolaget har i avtal förbundit sig att tillskjuta kapital till intressebolaget Länsförsäkringar i Norr Holding AB org nr 556764-1435 med ett maximalt belopp om 3 214 tkr.

32 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

Tkr	2015	2014
Banklån (säkerhet har ställts i form av pantbrev i Fabriken 7 på 28 012 tkr och i Fabriken 8 på 3 500 tkr).	-	25 504

33 ÖVRIGA SKULDER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Premieskatt	32 485	30 779	32 485	30 779
Skuld koncernföretag			-	20 013
Leverantörsskulder	6 607	8 026	6 499	7 897
Övriga skulder	2 914	6 473	2 822	6 385
Övriga skulder	42 006	45 278	41 806	65 074

34 ÖVRIGA UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Semesterlöneskuld	6 774	6 792	6 774	6 792
Sociala kostnader	2 376	2 091	2 376	2 091
Resultatbonus	9 460	9 415	9 460	9 415
Övriga upplupna kostnader	3 378	1 016	3 371	1 007
Förskottsbetalda premier	81 037	74 107	81 037	74 107
Övriga förskottsbetalda intäkter	3 092	3 603	2 284	2 661
Summa	106 117	97 024	105 302	96 073

35 ARVODE OCH KOSTNADERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Deloitte				
Revisionsuppdrag	380	383	332	375
Andra uppdrag	59	88	59	88
Summa	439	471	391	463

FÖRSÄKRINGSKLASSER

Tkr	Totalt 2015	Olycksfall och sjukdom	Motorfordon, ansvar mot tredje man	Motorfordon, övriga klasser	Brand och annan egen-domsskada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieinkomst, brutto	782 380	40 344	154 949	209 382	308 546	13 445	11 918	738 584	43 796
Premieintäkt, brutto	760 593	37 711	151 217	201 700	301 012	13 184	11 610	716 434	44 159
Försäkringsersättningar, brutto	-486 817	-23 424	-105 425	-152 812	-158 761	-4 482	-4 455	-449 359	-37 458
Driftskostnader, brutto	-121 711	-7 981	-25 567	-29 062	-54 308	-2 381	-2 094	-121 393	-318
Resultat av avgiven återförsäkring	-53 690	-1 965	-4 073	2 157	-46 917	-1 150	-1 742	-53 690	-
Skadeprocent brutto, %	-64,0 %	-62,1 %	-69,7 %	-75,8 %	-52,7 %	-34,0 %	-38,4 %	-62,7 %	-84,8 %

ERSÄTTNINGAR OCH ANTAL ANSTÄLLDA

Länsförsäkringar Västerbotten har endast fasta ersättningar till ledande befattningshavare. Det resultatbonussystem som finns i företaget omfattar alla anställda utom vd. I det fall resultatbonus utgår innebär det att ersättningen är lika oavsett befattning. Grunden i resultatbonussystemet är att prestationer under året ska vara bättre än kalkylerat och baseras på det faktiska ekonomiska utfallet. Fastställda riktlinjer för ersättning finns publicerade på bolagets webbplats.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Principer

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Ersättning till vd och andra ledande befattningshavare utgörs av fast grundlön, övriga förmåner samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses de fem enhetscheferna. Ersättningar för verksamhetsåret 2015 till vd och andra ledande befattningshavare har beslutats av styrelsen. Vd och andra ledande befattningshavare omfattas inte av något avtal om rörlig lön. Däremot omfattas de ledande befattningshavarna av bolagets resultatbonussystem på samma villkor som övrig personal. I företagets driftskostnader ingår avsättning för resultatbonus, inklusive särskild löneskatt, med 9,5 Mkr.

Tkr	Grundlön/ styrelsearvode	Övriga förmåner	Sociala kostnader	varav pensions- kostnad	Summa
Styrelsens ordförande					
Conny Sandström	349		35		384
Styrelsens vice ordförande					
Maria Wallin Wällberg	177	2	55		234
Övriga styrelseledamöter					
Agneta Gustafsson	156		49		205
Maria Högländer	157	2	50		209
Pär Lärkeryd	103		32		135
Anders Nilsson	159	2	51		212
Bertil Westerlund	35		10		45
Peter Persson	117		36		153
Vd	1 966	82	1 881	1 018	3 929
Övriga ledande befattningshavare (5 st)	5 388	197	5 497	3 102	11 082
Övriga tjänstemän	66 959	2 492	34 046	10 949	103 497
Försäkringsombud	2 137		262		2 399
Summa	77 073	2 777	42 004	15 069	122 484

Övriga förmåner till vd avser tjänstebil och rikskort.

Sociala kostnader avser arbetsgivaravgifter, avtalspensioner samt löneskatt.

Pensioner och avgångsvederlag

Pensionskostnaden avser den kostnad som påverkat årets resultat. Bolagets förpliktelser avseende pensioner är täckta genom försäkringar i FPK, Skandikon och Länsförsäkringar Liv.

För vd gäller försäkringsbranschens normala pensionsvillkor även innefattande en rätt att på egen begäran avgå vid 62 års ålder. Vid uppsägning från bolagets sida utgår utöver uppsägningslönen ett avgångsvederlag med 18 månadslöner. Beträffande övriga befattningshavare i bolagets ledning har dessa 18 månaders uppsägningstid vid uppsägning från bolaget.

I övrigt gäller för försäkringsbranschen normala anställningsvillkor.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2015			2014			Antal anställda	2015			2014		
	män	kvinnor	totalt	män	kvinnor	totalt		män	kvinnor	totalt	män	kvinnor	totalt
Styrelseledamöter	5	3	8	6	3	9	Vd	1	0	1	1	0	1
Vd och andra ledande befattningshavare	5	2	7	5	1	6	Tjänstemän	89	79	168	86	77	163
										169			164
							Försäkringsombud			90			88

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Västerbotten Organisationsnummer 594001-3161

Rapport om årsredovisningen

Jag har reviderat årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Västerbotten för år 2015. Bolagets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 8-37.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma gransknings-

åtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Västerbotten för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Umeå den 14 mars 2016
Anders Linné
Auktoriserad revisor

Umeå den 14 mars 2016

Conny Sandström
Ordförande

Maria Wallin Wållberg
Vice ordförande

Pär Lärkeryd

Anders Nilsson

Peter Persson

Maria Högländer

Agneta Gustafsson

Jon Lindgren
Personalrepresentant

Jari Saarela
Personalrepresentant

Göran Spetz
Verkställande direktör

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 14 mars 2016. Koncernens resultaträkning samt rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på bolagsstämman den 15 april 2016.

Min revisionsberättelse har lämnats 14 mars 2016

Anders Linné
Auktoriserad revisor

Styrelse 2015

Conny Sandström ¹

Ordförande. Burträsk. Egen företagare.
Tillträde 1999. Mandattid utgår 2017.

Maria Wallin Wållberg ²

Vice ordförande. Umeå. Vd Likvor AB.
Tillträde 2010. Mandattid utgår 2016

Pär Lärkeryd ³

Umeå. Vd Norra Skogsägarna.
Tillträde 2014. Mandattid utgår 2016.

Anders Nilsson ⁴

Sandfors. Pensionär.
Tillträde 2007. Mandattid utgår 2017

Peter Persson ⁵

Storuman. Koncernchef Storumans kommun.
Tillträde 2015. Mandattid utgår 2017.

Maria Högländer ⁶

Lycksele. Vd Norrtåg AB.
Tillträde 2010. Mandattid utgår 2016.

Agneta Gustafsson ⁷

Umeå. Advokat Ahlgrens Advokatbyrå.
Tillträde 2013. Mandattid utgår 2017.

Göran Spetz ⁸

Holmsund. Vd Länsförsäkringar Västerbotten.

Malin Hahn ⁹

Umeå. Vd-assistent och styrelsens sekreterare.

ARBETSTAGARREPRESENTANTER

Jari Saarela ¹⁰

Umeå. TM-ansvarig.
Personalrepresentant SACO.

Jon Lindgren ¹¹

Umeå. Placeringsrådgivare.
Personalrepresentant FTF.

SUPPLEANTER

Mats Sundling

Umeå. Försäkringsjurist.
Personalrepresentant SACO.

Zakarias Pante

Skellefteå. Försäkringsrådgivare.
Personalrepresentant FTF.

REVISOR

Ordinarie:

Anders Linné,

Auktoriserad revisor, Deloitte

Suppleant:

Jan Palmqvist,

Auktoriserad revisor, Deloitte

Fullmäktige

2015-01-01 till 2015-12-31

VÄNNÄS

Maud Lindström
Pengsjö 17, 911 94 Vännäs

Stig-Lennart Nilsson
Rådhusplanaden 18 B,
903 28 Umeå

Roger Johansson
Strandgatan 1, 911 36 Vännäsby

LÖVÅNGER

Mats-Olof Löfroth
Strömvägen 6 D, 930 10 Lövsånger

Inger Gustafsson
Uttersjön 6812, 930 10 Lövsånger

BURTRÄSK

Gun Marie Lundgren
Högliden 56, 937 96 Bygdsiljum

Mikael Olofsson
S. Renbergsvattnet 211,
937 92 Burträsk

BUREÅ

Lennart Antonsson
Övre Bäck 253, 930 15 Bureå

Roger Olsson
Kritgatan 9, 932 51 Bureå

BYSKE

Kurt Hedlund
Bäckliden 12, 930 47 Byske

Kjell Jonsson
Björklund 9, 930 47 Byske

NORSJÖ

Mikael Westermark
Bodberg 10, 935 91 Norsjö

Åke Eriksson
Risleden 3, 935 91 Norsjö

MALÅ

Inge Näslund
Falkvägen 23, 930 70 Malå

Pernilla Lundmark
Malå-Vännäs 105, 930 70 Malå

STORUMAN

Jessica Bergfors
Byavägen 9, 923 97 Slussfors

Pia Kristiansson
Plankvägen 5, 923 32 Storuman

Peder Wiklund
Skrinnarvägen 1, 923 32 Storuman

SORSELE

Ragnvi Sorsén
Bräskafors 263 A, 924 94 Sorsele

Anders Oskarsson
Ringvägen 11, 924 92 Blattnicksele

LYCKSELE

Tommy Berglund
Grönsaktigen 32, 921 42 Lycksele

Elisabeth Sjödin Ögren
Bratten 190, 921 93 Lycksele

Jan Lundmark
Barrvägen 14, 921 46 Lycksele

AnnChristine Sandström
Kvarnvägen 7, 921 42 Lycksele

VILHELMINA

Håkan Persson
Lövsåsen 26, 912 90 Vilhelmina

Runo Figaro
Dalagatan 17 E, 91231 Vilhelmina

Jörgen Karlsson
Nästansjö 38, 912 92 Vilhelmina

DOROTEA

Staffan Östman
Klövervägen 4, 917 32 Dorotea

Britt-Inger Mohlin Grahn
Storgatan 5 A, 917 31 Dorotea

HÖRNEFORS

Allan Lindblom
Poststigen 17, 905 83 Umeå

Curt Säfström
Kempagatan 22, 910 20 Hörnefors

SÄVAR/HOLMÖN

Beda-Marie Widerstedt
Gravmark 45, 918 91 Sävar

Lars-Arne Ivert
Lövtigen 6, 918 31 Sävar

NORDMALING

Maj Forsberg
Bäcknäset 55, 914 90 Nordmaling

Sture Sjölund
Drivan 406, 914 92 Lögdeå

May-Liss Abrahamsson
Utåkersvägen 10,
914 33 Nordmaling

BJURHOLM

Bengt-Olof Johansson
Kyrkogatan 23, 916 31 Bjurholm

Ingrid Nygren
Mellantjärn 20, 916 93 Bjurholm

UMEÅ

Gottner Holmberg
Nipvägen 20, 904 34 Umeå

Christoffer Lundström
Järnvägsgatan 16 A, 903 32 Umeå

Anna Brändström
Jämtbölevägen 8, 903 37 Umeå

Barbro Isaksson

Vitmossevägen 12, 903 60 Umeå

Berndt-Ola Lundström
Magnusdalsvägen 12, 903 39 Umeå

Ulf Johansson
Svidjevägen 3, 904 40 Röbäck

Göte Lindström
Klaverstråket 54, 903 53 Umeå

Curt Blixt
Kattfötsvägen 24, 903 65 Umeå

Kristina Esberg
Kungsgårdsvägen 54, 903 55 Umeå

Anita Forsgren
Smärgelgatan 6, 903 60 Umeå

Marie Sandström-Öhberg
Slagvägen 13, 905 82 Umeå

Eva Edvinsson
Kasamark 132, 905 86 Umeå

Elisabet Isaksson
Brogatan 44, 903 23 Umeå

Richard Boström
Smärgelgatan 4, 903 60 Umeå

Bernt-Olof Björklund
Hissjö 544, 905 91 Umeå

Erica Lidgren
Murarvägen 64, 903 60 Umeå

Jenny Carlsson
Gyllengripsgatan 47, 903 55 Umeå

Marie Dahlberg
Vargvägen 152, 906 42 Umeå

Christoffer Berg
Fogdevägen 29, 903 55 Umeå

Henrik Sundberg
Byvägen 10 C, 913 42 Obbola

Sara Flygare
Hartvigsgatan 11, 903 55 Umeå

David Tornberg
Rågången 4b, 903 37 Umeå

Herman Steen
Gamla Landsvägen 4, 906 37 Umeå

Kristina Isaksson
Varvgatan 12, 904 20 Umeå

Nikolina Björklund
Rågången 1 B, 903 37 Umeå

Helen Andersson
Sågställarvägen 15, 907 42 Umeå

Marie Näslund
Glasögervägen 114, 913 42 Obbola

FREDRIKA/ÅSELE

Lars Enfeldt
Bofinksvägen 19, 910 60 Åsele

Ann-Catrin Jonsson
Lärkvägen 10, 910 60 Åsele

JÖRN/BOLIDEN

Rolf Enqvist
Granberg 33, 930 55 Jörn

Ulf Åhlund
Stavaträsk 67, 934 94 Kåge

SKELLEFTÅ

Ann-Sofie Forsell
Storkågevägen 27, 934 32 Kåge

Anita Widmark
Grundnäs 20, 936 91 Boliden

Erik Hellgren
Skråmräsk 56, 931 94 Skellefteå

Malin Eriksson
Soldatvägen 8, 931 95 Skelleftehamn

Håkan Fahlgren
Ragvaldsträsk 417, 931 95 Skellefteå

Randi Grehn
Långviken 61, 931 92 Skellefteå

Marie Lidén Hedström
Aldergatan 22, 931 35 Skellefteå

Tobias Andersson
Jörnsvägen 15, 934 41 Ersmark

Karin Edenteg
Saltmätargränd 15, 932 36 Ursviken

Mats Lundberg
Medlevägen 74, 931 98 Skellefteå

Desiree Abrahamsson
Gärdesmark 59, 931 95 Skellefteå

Mats Marklund
Klutmark 231, 931 97 Skellefteå

Johanna Larsen
Spisen 107, 934 32 Kåge

Johan Andersson
Timotejvägen 7, 931 45 Skellefteå

Tobias Holmström
Nyponvägen 67, 931 49 Skellefteå

BYGDEÅ/ROBERTSFORS/NYSÄTRA

Helén G Bäckström
Pellboda 25, 915 96 Flarken

Harry Jonsson
Gullmark 44, 915 98 Bygdeå

VINDELN

Christer Lundgren
Storv 103, 922 94 Tvärålund

Ewa Jacobsson
Ottoträsk 9, 922 32 Vindeln

Ordlista

ALLMÄNT

Bruttoaffär

Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är – till skillnad från vid mottagen återförsäkring – direkt ansvarig gentemot försäkringstagarna.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna – helt eller delvis – hos andra bolag. Man talar härvid om avgiven återförsäkring hos det förstnämnda och mottagen återförsäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.

Mottagen återförsäkring

Med mottagen återförsäkring förstås återförsäkringsaffär som mottages från andra försäkringsföretag. Mottagande bolag har i detta fall inget direkt ansvar gentemot försäkringstagarna.

Affär för egen räkning, f e r

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag självt står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.

TERMER I RESULTATRÄKNINGEN OCH RESULTATANALYSEN

Premieinkomst

Under året influtna premier med förfallodag under det aktuella året samt förskottsbetalda premier med förfallodag under det aktuella året.

Premieintäkt

Avser, kort uttryckt, den premieinkomst som belöper på räkenskapsåret.

Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Vid räkenskapsårets slut har bolaget således erhållit premier som till större eller mindre del avser närmast följande år. Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en skuldpost, som kallas avsättning för ej intjänade premier. Motsvarande skuldpost vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året. Se även kvardröjande risker nedan. Premieintäkten för året består således av följande poster: avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus premieinkomst under året minus avsättning för ej intjänade premier vid årets slut.

Försäkringsersättning

Utbetalda försäkringsersättningar plus avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen

Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnaderna för anskaffning, försäljning och administration.

Avvecklingsresultat

För skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång reserveras medel, i bokslutet, i avsättning för oreglerade skador. Den bedömning av kommande utbetalningar som gjorts kan av olika skäl visa sig felaktig. Inflationstakten kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personsador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slutreglering kan ligga flera år framåt i tiden. Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat, uppstår en vinst när ersättningsbeloppet bedöms på nytt eller när skadan slutregleras. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

Resultat av avgiven återförsäkring

Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring plus återförsäkrars andel i försäkringsersättningar minus depoträntor minus premiekostnad för avgiven återförsäkring bildar ett saldo för avgiven återförsäkring.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Premier betalas i förskott medan drift och skadekostnader betalas i efterskott. De medel som inte har betalats ut placerar bolaget under tiden så det ger en avkastning. Den beräknade räntan, kalkylräntan, på dessa placeringar förs från kapitalförvaltningen till försäkringsrörelsen.

TERMER I BALANSRÄKNINGEN

Försäkringstekniska avsättningar

Sammanfattande benämning på gjorda avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker, oreglerade skador och återbäring.

Avsättning för ej intjänade premier

En skuldpost som i princip motsvarar den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Kvardröjande risker

Om avsättning för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftskostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, ska denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador

De skador som inträffar under räkenskapsåret hinner av olika skäl (tidskrävande utredningar med mera) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte utbetalda försäkringsersättningar. Det är denna skuldpost som kallas avsättning för oreglerade skador.

Avsättning för återbäring

Reserv för återbäring som tilldelats men vid bokslutstillfället ännu inte förfallit till betalning.

Obeskattade reserver

Säkerhetsreserv

Kollektiv säkerhetsbetingad förstärkning till de försäkringstekniska avsättningarna i skadeförsäkring.

Periodiseringsfond

Svensk skattelagstiftning medger under vissa förutsättningar avsättning till periodiseringsfond. Avsättning får ske med högst 25 procent av den skattepliktiga inkomsten. En avsättning ska återföras till beskattning senast sjätte året efter avsättningen. Genom avsättning till periodiseringsfond kan en skattemässig resultatutjämning ske mellan olika år.

Uppskjuten skatt

Skatteskuld på realiserade vinster samt på skillnaden mellan bokfört och skattemässigt värde på fastigheter.

Fond för realiserade vinster

Skillnaden mellan placeringstillgångars verkliga värde och anskaffningsvärde efter avdrag för uppskjuten skatt.

ÖVRIGA TERMER OCH NYCKELTAL

Konsolideringskapital

Sammanfattande benämning på summan av beskattat eget kapital, obeskattade reserver och uppskjuten skatt.

Konsolideringsgrad

Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning. Uttrycks i procent och används inom skadeförsäkring.

Skadeprocent

Försäkringsersättningarna dividerade med premieintäkten.

Driftskostnadsprocent

Driftskostnaderna dividerade med premieintäkten.

Totalkostnadsprocent

Summan av försäkringsersättningar och driftskostnader dividerad med premieintäkten.

Direktavkastningsprocent

Driftsoverskott från byggnader och mark, erhållna utdelningar och räntor i förhållande till det genomsnittliga värdet under året på placeringstillgångar och likvida medel.

Totalavkastningsprocent

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt realiserade värdeförändringar i förhållande till det genomsnittliga värdet under året på placeringstillgångar och likvida medel.

Kapitalbas

Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Ett företags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital, men dessutom får man inom vissa gränser räkna in också förlagslån som tagits upp. Förlagslån är lån där långivarens fordran i händelse av företagets konkurs inte kommer att bli betald förrän alla vanliga skulder är till fullo betalda. Förlagslån ger alltså en extra buffert för övriga fordringsägare.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett mått på hur stort kapital ett företag behöver. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomster, dels utifrån dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är det högsta av de två beräknade värdena. Det krävs att kapitalbasen skall vara minst så stor som den erforderliga solvensmarginalen, men också minst så stor som det så kallade garantibeloppet (ett fast belopp som inte beror av bolagets affärsvolym, däremot av vilken typ av affär bolaget sysslar med).

Umeå Nygatan 19, Box 153, 901 04 Umeå, 090-10 90 00, Fax: 090-13 93 60 | **Skellefteå** Nygatan 46 Box 34, 931 21 Skellefteå, 0910-73 40 00
Fax: 0910-77 96 00 | **Lycksele** Torget 3 Box 15, 921 21 Lycksele, 0950-347 50 Fax: 0950-147 50